

KUULUTUS

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) on kaivoslain (621/2011) perusteella 23.3.2023 hyväksynyt seuraavan malminetsintälupaa koskevan hakemuksen:

Hakija:	Akkerman Exploration Oy
Alueen nimi:	Kangasjärvi
Lupatunnus:	ML2022:0045
Alueen sijainti ja koko:	Keitele, Pihtipudas, 1842,45 ha

Päätökseen saa kaivoslain (621/2011) 162 §:n nojalla hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen. Valitus on tehtävä kirjallisesti 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä päätöksen julkaisemisesta. Päätöksen liitteenä olevasta valitusosoituksesta ilmenee, miten muutosta haettaessa on menetteltävä.

Päätös on nähtävillä Tukesin kotisivulla osoitteessa: <https://tukes.fi/malminetsintaluvat-ja-valtaukset>

Tieto päätöksen antamisesta on julkaistu sijaintikunnan verkkosivuilla.

Lisätietoja kaivosasiat@tukes.fi tai Esa Tuominen puh. 029 5052 018

Kuulutettu 23.3.2023

Pidetään nähtävänä 1.5.2023 asti

LIITTEET

Liite 1: Lupakartta malminetsintäalueesta

Akkerman Finland Oy
Torenweg 7
7875BP Odoorn
The Netherlands

MALMINETSINTÄLUPAPÄÄTÖS

Malminetsintälupahakemus

Hakija: Akkerman Finland Oy
2528739-4
Suomi

Yhteystiedot: Torenweg 7
7875BP Odoorn
The Netherlands

Hartaantie 13 as. 14
90500 Oulu

Lisätietoja antaa:
Jan Akkerman
j.akkerman@akkermanexploration.com
+316 538 01762

Alueen nimi: Kangasjärvi
Alueen sijainti: Keitele, Pihtipudas

Hakemus on tullut vireille 11.7.2022. Kaivosviranomainen on tehnyt hakemustarkastuksen ja todennut hakemuksen täyttävän kaivoslain 34 §:n vaatimukset. Hakemukselle on annettu lupatunnus ML2022:0045 ja kaivoslain 34 §:n mukainen etuoikeuspäivämäärä 11.7.2022.

Hakemuksen tarkoitus: Malminetsintä kaivoslain (621/2011) pykälien 5, 9 ja 32 tarkoittamalla tavalla

PÄÄTÖS

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) **myöntää** kaivoslain (621/2011) nojalla Akkerman Finland Oy:lle malminetsintäluvan nimeltä "Kangasjärvi" lupatunnuksella ML2022:0045.

Perustelut: Hakija on osoittanut, että kaivoslaissa (621/2011) säädetyt edellytykset täyttyvät eikä luvan myöntämiselle ole kaivoslaissa säädettyä estettä. Tässä malminetsintälupapäätöksessä annetut tarpeelliset tarkentavat lupamääräykset yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi perustuvat kaivoslain (621/2011) 51 §.

Malminetsintäluvan nojalla luvanhaltijalla on oikeus omalla ja toisen maalla tässä luvassa mainitulla alueella (malminetsintäalueella) tutkia geologisten muodostumien rakenteita ja koostumusta sekä tehdä muita kaivostoimintaa valmistelevia tutkimuksia ja muuta malminetsintää esiintymän paikallistamiseksi sekä sen laadun, laajuuden ja hyödyntämiskelpoisuuden selvittämiseksi sen mukaan kuin tässä malminetsintäluvassa tarkemmin määrätään. Malminetsintälupa ei oikeuta esiintymän hyödyntämiseen.

Päätöksen voimassaolo

Malminetsintälupa on **voimassa tällä päätöksellä enintään neljä (4) vuotta** päätöksen lainvoimaiseksi tulosta.

Perustelut: Luvan voimassaoloaika on lain sallima enimmäisaika malminetsintäluvalle. Malminetsintäluvan voimassaoloa voidaan jatkaa enintään kolme vuotta kerrallaan siten, että lupa on voimassa yhteensä enintään viisitoista vuotta. Mikäli luvanhaltija haluaa pienentää voimassa olevaa malminetsintälupaa sen voimassaoloaikana tai luopua siitä kokonaan, tulee luvanhaltijan toimittaa kaivosviranomaiselle ilmoitus joko osittaisesta tai koko malminetsintäalueen raukeamisesta (Kaivoslaki 621/2011, 60 §, 61 §, 66 §, 67 §).

Päätöksen täytäntöönpano

Kaivoslain (621/2011) 168.1 §:n mukaisesti malminetsintälupaan perustuvat toimenpiteet saa aloittaa, kun siihen oikeuttava lupapäätös on saanut lainvoiman ja lupapäätöksessä määrätyt velvoitteet on suoritettu. Jos toimenpiteen suorittaminen edellyttää muualla lainsäädännössä vaadittua lupaa, saa toimenpiteen kuitenkin aloittaa vasta, kun toimenpiteeseen tarvittava muun lainsäädännön mukainen lupapäätös on saanut lainvoiman tai toiminnan aloittamiseen on saatu oikeus asiassa toimivaltaiselta viranomaiselta. Päätöksen lainvoimaisuus tulee tarkistaa luvassa mainitulta hallinto-oikeudelta valitusajan päättymisen jälkeen.

Luvan haltijan tulee huolehtia, että malminetsintätöitä suorittava henkilöstö ja urakoitsijat ovat perehtyneet tässä luvassa annettuihin määräyksiin.

Malminetsintäalueen tiedot

Pinta-ala: 1842,45 ha
Alueen nimi: Kangasjärvi
Sijainti: Keitele, Pihtipudas
Alueen tarkempi sijainti ja rajat ilmenevät tähän päätökseen liitetystä lupakartasta (Liite 1). Lupa-alueesta on rajattu pois tiedossa olevat esteet. Malminetsintää ei saa suorittaa tällä luvalla, eikä jokamiehenoikeudella 150 metriä lähempänä asumiseen tai työntekoon tarkoitettua rakennusta, yksityistä pihapiiriä tai erityiseen tarkoitukseen otetuilla alueilla. Jokamiehenoikeuksiin kuuluvalla liikkumisella ei myöskään saa aiheuttaa haittaa tai häiriötä muille ihmisille tai luonnolle.

Alueesta tarkemmin

Alue sijaitsee enimmäkseen Keiteleen kunnassa mutta pieniltä osin Pihtiputaan kunnan puolella. Alue on noin 20 km pohjoiseen Keiteleen kuntakeskuksesta. Vanha Kangasjärven kaivos kuuluu

malminetsintälupa-alueeseen. Alueeseen ei kuulu luonnonsuojelualueita.

Otaksuma mineraaleista

Alueella on Kangasjärven massiivinen sulfiittiesiintymä, jossa on sinkkiä, kuparia, hopeaa ja kobolttia. Lisäksi alueella on toistaiseksi tutkimattomia viitteitä muista esiintymistä.

Yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi tarpeelliset lupamääräykset (velvoitteet ja rajoitukset)

1. Määräys malminetsintätutkimusten sallituista ajankohdista ja menetelmistä, sekä malminetsintään liittyvistä laitteista ja rakennelmista

Tämän malminetsintäluvan nojalla on sallittua suorittaa seuraavia malminetsintätoimenpiteitä ja soveltaa seuraavia malminetsintämenetelmiä:

1. Geofysikaaliset ja geokemialliset tai vaikutuksiltaan niihin verrattavat tutkimusmenetelmät
2. Koneellisesti tehtävät maaperä- ja kallioperänäytteenotto (moreeni-, ura- ja pistenäytteet, kairaus)

Perustelut: Hakija on esittänyt hakemuksessaan nämä menetelmät ja kaivosviranomaisen arvioi ne tarpeelliseksi ottaen huomioon kohteella tehdyt aikaisemmat tutkimukset. Jotta mahdolliselle jatkoluvalle edellytetty vaade tehokkaasta malminetsinnästä toteutuu, tässä lupamääräyksessä tarkoitettujen toimenpiteiden tulee olla pääosin suoritettuina.

2. Määräys tutkimustöistä ja -tuloksia koskevasta selvitysvastuusta

Malminetsintäluvan haltijan on vuosittain toimitettava kaivosviranomaiselle selvitys suoritetuista tutkimuksista ja niiden tuloksista. Tutkimustöistä ja -tuloksia koskevaan vuosittaiseen selvitykseen on sisällytettävä: käytetyt tutkimus- ja työmenetelmät, yhteenveto tehdyistä tutkimuksista ja pääasialliset tulokset. Ohje löytyy Tukesin internet-sivuilta. Kunkin kalenterivuoden tutkimuksista ja -tuloksista on raportoitava seuraavan vuoden kesäkuun loppuun mennessä, ellei toisin ohjeisteta.

Perustelut: Määräyksen perusteena on kaivoslaki (621/2011) 14 § ja, VNa kaivostoiminnasta (391/2012) 4 §.

3. Määräys jälkitoimenpiteiden ajankohdasta ja ilmoittamisesta kaivosviranomaiselle

Kun malminetsintälupa on rauennut osittain, kokonaan tai peruutettu, malminetsintäluvan haltijan on raukeavilta alueilta;

1) välittömästi saatettava malminetsintäalue yleisen turvallisuuden vaatimaan kuntoon, poistettava väliaikaiset rakennelmat ja laitteet, huolehdittava alueen kunnostamisesta ja siistimisestä sekä saatettava alue mahdollisimman luonnonmukaiseen tilaan.

Malminetsintäluvan haltijan on tehtävä kirjallinen ilmoitus kaivosviranomaiselle, malminetsintäalueeseen kuuluvien kiinteistöjen omistajille ja muille oikeudenhaltijoille, kun toimenpiteet on saatettu loppuun. Ilmoituksen tulee sisältää tiedot jälkitoimenpiteiden päättymispäivästä sekä kuvaus toteutetuista jälkitoimenpiteistä.

2) kuuden kuukauden kuluessa luovutettava kaivosviranomaiselle tutkimustyöselostus, tutkimukseen liittyvä tietomateriaali ja kirjallinen esitys edustavasta otoksesta kairasydämiä.

Kaivosviranomaisen ohjeistaa hakijoita tarkemmin raportoinnin muodosta. Ohje löytyy Tukesin internet-sivuilta.

Perustelut: Määräyksen perusteena on kaivoslaki (621/2011), 15 § ja VNa kaivostoiminnasta (391/2012), 5 §.

4. Määräys kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelmasta ja sen noudattamisesta

Malminetsinnästä tässä luvassa sallituilla menetelmillä (lupamääräys 1, menetelmät 1–3) ei synny kaivannaisjätettä. Malminetsintäluvan haltija on silti aina velvollinen huolehtimaan maa- ja kiviainesjätteen synnyn ehkäisemisestä, sen haitallisuuden vähentämisestä sekä jätteen hyödyntämisestä tai käsittelemisestä.

Perustelut: Määräyksen perusteena on kaivoslaki (621/2011) 13 § ja VNa kaivostoiminnasta (391/2012) 3 §.

5. Määräys ilmoitusvelvollisuudesta koskien malminetsintäalueen maastotöitä ja rakennelmia

Malminetsintäluvan haltijan on hyvissä ajoin etukäteen ilmoitettava kirjallisesti malminetsintäalueeseen kuuluvien **kiinteistöjen omistajille** (sekä näihin rinnastettaville, Kaivoslaki 5.2 §) ja muille oikeudenhaltijoille kaikista maastotöistä, jotka voivat aiheuttaa vahinkoa tai haittaa, sekä väliaikaisista rakennelmista.

Malminetsintäluvan haltijan on ilmoitettava maastotöistä toimialallaan yleistä etua valvoville viranomaisille:

- Tukesille,
- toimivaltaisen ELY-keskuksen ympäristövastuualueelle,
- Mikäli lupa-alueelta löydetään tutkimusten yhteydessä muinaismuistolaissa tarkoitettuja kohteita, tulee luvanhaltijan toimia siten kuin muinaismuistolaissa todetaan ja ilmoittaa löydöksistä viipymättä alueelliselle Keski-Suomen museolle tai Kuopion kulttuurihistorialliselle museolle.

Perustelut: Määräyksen perusteena on kaivoslaki (621/2011) 12 § ja VNa kaivostoiminnasta (391/2012) 2 §.

6. Määräys malminetsintäalueen koon pienentämisen aikataulusta

Kaivosviranomaisen ei näe tässä vaiheessa tarvetta malminetsintäalueen pienentämiselle. Tutkimuksia voidaan pitää perusteltuna koko ML2022:0045 alueella. Jos luvan haltija haluaa pienentää voimassa olevaa malminetsintälupaa tai luopua siitä kokonaan, tulee luvan haltijan tehdä ilmoitus joko osittaisesta tai koko malminetsintäalueen raukeamisesta.

Perustelut: Määräyksen perusteena on kaivoslaki (621/2011) 11 §, 51, 67 §). Otettaessa huomioon alueen koko, tutkimussuunnitelma ja sen perustelut, sekä seikka, että kyseessä on vaiheittain etenevä tutkimustoiminta, voidaan tutkimuksia pitää perusteltuna koko alueelle.

7. Määräys vakuuden asettamisesta

Tässä malminetsintäluvassa **ML2022:0045** määrätään lupakohtainen **3500 euron** suuruinen vakuus. Vakuus asetetaan pankkitalletuksena Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle kaivoslain

(621/2011) 15 §:ssä tarkoitettujen jälkitoimenpiteiden sekä 103 §:ssä tarkoitetun vahingon ja haitan korvaamista, sekä muiden kaivoslakiin perustuvien velvoitteiden täyttämistä varten. Tässä malminetsintäluvassa määrätty vakuus on asetettava viimeistään 30 päivänä siitä, kun malminetsintä lupa on tullut lainvoimaiseksi, luvanhaltijan malminetsinnästä mahdollisesti aiheutuvaa vahinkoa, haittaa tai muuta kaivoslaissa mainittua velvoitetta varten pankkiin avatulle vakuustalletustilille. Kaivoslain 73 §:ssä tarkoitettu luvan siirto ei vapauta vakuutta.

Perustelut: Määräyksen perusteena on kaivoslaki (621/2011) 107, 109, 110 ja 111 §. Vakuus asetetaan kaivosviranomaisen arvion perusteella, joka perustuu malminetsintäalueilla suoritettun valvontatyön kautta saatuihin havaintoihin. Valvontahavaintojen perusteella tyypillisimpien malminetsintäalueilla sattuvan vahingon suuruusluokka on linjassa tässä luvassa määrätyn vakuuden kanssa. Kaivosviranomaisen on arvioinut toiminnan laatua ja laajuutta (lupamääräys 1), toiminta-alueen erityispiirteitä, sekä luvassa säädettyjä velvoitteita lupamääräykset huomioiden ja päätynyt määrättyyn vakuuteen. Luvassa sallitut geofysikaaliset- ja geokemialliset tutkimusmenetelmät tai maaperä- ja kallioperänäytteenotto tai tutkimusojat eivät aiheuta merkittävää vahinkoa ympäristölle tai luonnolle, kun tutkimustyö suoritetaan lupamääräyksiä noudattaen. Malminetsinnästä johtuvia tyypillisiä maanomistajalle aiheutuvia vahinkoja ovat lähinnä yksittäiset puustovahingot. Luvassa on kielletty luonnonsuojelulain nojalla rauhoitettujen lajien vahingoittaminen tai vaarantaminen. Mikäli alueella on sellaisia, niitä varten on annettu tarkat rajoitukset. Lähtökohtaisesti luvanhaltijan urakoitsijoilla on erillinen vastuuvakuutus tutkimustoimissa aiheutuneita ennakoimattomia vahinkoja varten. Kaivosviranomaisen harkitsee luvan siirron tai muuttamisen yhteydessä, onko vakuuden suuruutta tarkistettava.

8. Määräykset malminetsintää ja malminetsintäalueen käyttöä koskevista seikoista sen varmistamiseksi, ettei toiminnasta aiheudu kaivoslaissa (621/2011) kiellettyä seurausta

Malminetsintä sekä malminetsintäalueella liikkuminen ja muu alueen käyttö on rajoitettava tutkimustyön kannalta välttämättömiin toimenpiteisiin. Toimenpiteet on suoritettava siten, että niistä ei aiheudu kohtuudella vältettävissä olevaa yleisen tai yksityisen edun loukkausta eikä merkittäviä muutoksia luonnonolosuhteissa. Luonnonolosuhteilla tarkoitetaan alueen pohja- ja pintavesioloja, lämpö- ja kosteusoloja sekä kasvien kasvupaikkatekijöitä.

Tämän päätöksen liitteessä 1 tarkoitettulla malminetsintäalueella ja 30 metrin etäisyydellä sen rajasta toiminnan kannalta välttämättömiin liikkumiseen ei tarvita erillistä maastoliikennelupaa. Tutkimustyön kannalta välttämättömiin kairaus-toimenpiteisiin saa käyttää alueen vettä, mutta jos kairauksessa käytettävän veden määrä ylittää 100m³/vrk, on toimittava siten kuin vesilain (587/2011) 2. luvun 15 §:ssä todetaan. Tutkimustöitä tehtäessä on otettava aina huomioon ympäristönsuojelulain (527/2014) 17§:n mukainen pohjaveden pilaamiskielto. Malminetsinnästä ja muusta malminetsintäalueen käytöstä ei saa aiheutua merkittäviä muutoksia luonnonolosuhteissa, eikä merkittävää maisemallista haittaa.

Malminetsintäluvun haltijan on kairauksen päätyttyä tulpattava kairareiät teräksisen maakairausputken paikalleen jäädessä mansettitulpalla pohjaveden maanpinnalle nousun estämiseksi. Kairaputket on katkaistava noin 0,10–0,20m pituuteen läheltä maanpintaa, kairaputken päät on peitettävä metallisella suojahatulla ja merkittävä selvästi huomiovärillisin puupaaluin, joissa on kairauspaikan tunnisteen ja heijastin. Kairakohteiden jätehuolto sekä siistiminen on tehtävä välittömästi töiden loputtua kohteella.

Perustelut: Malminetsintäluvan haltijan on luovuttuaan malminetsintäluva-alueesta tai sen menetettyään viipymättä saatettava malminetsintäalue yleisen turvallisuuden vaatimaan kuntoon, sekä saatettava alue mahdollisimman luonnonmukaiseen tilaan (621/2011) 11 ja 15 §.

9. Määräykset yleisen ja yksityisen edun kannalta välttämättömistä ja luvan edellytysten toteuttamiseen liittyvistä seikoista

Vaikka tässä malminetsintäluvassa sallitut tutkimusmenetelmät eivät vaikuta laajasti ympäristöön, malminetsintäluvan haltijan on oltava kuitenkin riittävästi selvillä hankkeen ympäristövaikutuksista siinä laajuudessa kuin kohtuudella voidaan edellyttää.

Kohteella suoritettavat malminetsintätutkimukset on suoritettava hakemuksessa ja selityksessä mainittuja lieventäviä toimenpiteitä noudattaen. Liito-oravan pesäpuita ei saa kaataa tai muutenkaan aiheuttaa haittaa liito-oravan elinpiirillä.

Malminetsintäluvan haltijan on huolehdittava, että tutkimusten seurauksena kiintoainesta ei pääse huuhtoutumaan vesistöihin. Erityisen huolellista toiminnan on oltava vanhan Kangasjärven kaivoksen alueella, josta päästökuormitusta vesistöön on muutenkin. Huolellisella toiminnalla on huolehdittava, että kaivosalueen päästökuorma ei entisestään kasva.

Luonnonsuojelulain 39 §:n mukaisesti rauhoitettujen eläinlajien tahallinen häiritseminen on kielletty.

Lisätietoja kohteen tilanteesta saa Keski-Suomen ELY-keskuksen lausunnossa (Liite 8), Pohjois-Savon ELY-keskuksen lausunnosta (liite 9), Metsähallituksen lausunnossa (Liite 12), Kuopion kulttuurihistoriallisen museon lausunnosta (liite 10) ja Keski-Suomen museon lausunnossa (Liite 11) mainitulta yhteyshenkilöltä tai Tukesilta.

Malminetsintäluvan haltijan tulee esittää hyvissä ajoin ennen tutkimustöiden aloittamista tarkka tutkimussuunnitelma toimenpiteineen ja sijaintitietoineen Tukesille. Lisäksi tutkimussuunnitelma tulee toimittaa tiedoksi toimivaltaisille Pohjois-Savon- ja Keski-Suomen ELY-keskuksille.

Perustelut: Tutkimussuunnitelman esittämismahdollisuudella varmistetaan, että toimenpiteisiin voidaan tarvittaessa valvonnallisesti puuttua. Samalla Tukesin on mahdollista kaivoslain valvonnan toteuttamiseksi arvioida toimenpiteiden vaikutusta ja tarvittaessa antaa tarkempia lisämääräyksiä toimenpiteiden suorittamisesta. Kaivoslaki (621/2011) 11 § ja 12 §, VNa (391/2012) 2 §.

Siirtyminen lupa-alueelle, ja lupa-alueella liikkuminen on sulanmaan aikana pyrittävä suunnittelemaan niin, että luontaisia aukkopaiikkoja ja olemassa olevia uria käytetään mahdollisimman paljon hyväksi. Kosteikkoalueilla liikkumista tulee ensisijaisesti välttää sulanmaan aikana. Toiminnanharjoittajan on oltava selvillä toimintansa ympäristövaikutuksista, ympäristöriskeistä ja niiden hallinnasta sekä haitallisten vaikutusten vähentämismahdollisuuksista. Koneellinen tutkimus ja näytteenotto alueilla, joilla on olemassa vaarana, että tutkimukset tai liikkuminen aiheuttaa maaperään vahinkoja (suot), tulee suorittaa aina ajankohtana, jolloin maaperä on jäätynyt. Tutkimusmontut ja kuopat tulee merkitä huomiokkepein sekä luiskata loivareunaisiksi päistään niiden ollessa auki ja sisältävän putoamisvaaran.

Malminetsintäluvan haltijan on rajoitettava malminetsintä ja muu malminetsintäalueen käyttö tutkimustyön kannalta välttämättömiin toimenpiteisiin. Toimenpiteet on suunniteltava siten, että

niistä ei aiheudu kohtuudella vältettävissä olevaa yleisen tai yksityisen edun loukkausta. Malminetsintäluvan nojalla tapahtuvasta malminetsinnästä ja muusta malminetsintäalueen käytöstä ei saa aiheutua:

- 1) haittaa ihmisten terveydelle tai vaaraa yleiselle turvallisuudelle;
- 2) olennaista haittaa muulle elinkeinotoiminnalle;
- 3) merkittäviä muutoksia luonnonolosuhteissa;
- 4) harvinaisten tai arvokkaiden luonnonesiintymien olennaista vahingoittumista;
- 5) merkittävää maisemallista haittaa.

Perustelut: Määräys perustuu kaivoslain (621/2011) 11 §:ään.

10. Määräys malminetsintäkorvauksen suuruudesta ja maksuajankodasta

Malminetsintäluvan haltijan on maksettava malminetsintäalueeseen kuuluvien kiinteistöjen omistajille vuotuista korvausta **20 euroa hehtaarilta** luvan voimassaoloajalta. Malminetsintäalueesta lasketaan kokonaispinta-ala, ja jokaisen kiinteistön tai muiden rekisteriyksiköiden osalta pinta-ala vähintään 0,1 hehtaarin tarkkuudella.

Malminetsintäkorvaus ensimmäiseltä vuodelta on maksettava viimeistään 30 päivänä siitä, kun malminetsintälupa on tullut lainvoimaiseksi. Seuraavina vuosina korvaus on maksettava vastaavana ajankohtana. Luvan haltijan on ilmoitettava malminetsintäkorvauksen kokonaissuorituksesta kirjallisesti kaivosviranomaiselle, kun velvollisuus on täytetty.

Perustelut: Määräys perustuu kaivoslain (621/2011) 99 §:ään, jossa säädetään malminetsintäkorvauksen suuruudesta ja maksutavasta ja kaivoslain (621/2011) 51.11 § ja 152.1 §.

Mikäli hakija pienentää tai muuttaa tässä päätöksessä määrättyä malminetsintäaluetta muutoshakemuksella, määräytyy uusi malminetsintäkorvaus maanomistajalle seuraavasta tämän lupapäätöksen maksupäivästä alkaen muutospäätöksessä määrättävän pinta-alan mukaan.

Perustelut: Määräys perustuu kaivoslain (621/2011) 51 §, 67, 69 §:ään, jossa säädetään malminetsintäluvan raukeamisesta ja muuttamisesta.

11. Määräys vahinkojen ja haittojen korvaamisesta malminetsintäalueella

Malminetsintäluvan haltijan on korvattava malminetsintäalueella tapahtuvasta kaivoslakiin (621/2011) perustuvasta toiminnasta aiheutuneet vahingot ja haitat, jollei jonkin toimenpiteen osalta korvauksesta toisin säädetä.

Perustelut: Määräys perustuu kaivoslain (621/2011) 103 §:ään, jossa säädetään vahinkojen ja haittojen korvaamisesta malminetsintäalueella.

Hakemuksen käsittely

Hakemus: Akkerman Finland Oy	11.7.2022
Kuulutus hakemuksesta: Tukes	7.11.2022
Lausuntopyynnöt: Tukes	7.11.2022
Selityspyyntö: Tukes	15.12.2022
Selitys: Akkerman Finland Oy	22.12.2022
Päätös: Tukes	23.3.2023

Lupahakemuksesta tiedottaminen

Tukes on tiedottanut hakemuksesta 7.11.2022 kuuluttamalla siitä 30 päivän ajan Keiteleen ja Pihtiputaan kuntien ilmoituskanavilla. Hakemus on ollut nähtävillä myös Tukesin internet-sivuilla. Hakemus on ollut nähtävillä 14.12.2022 saakka.

Tukes on tiedottanut hakemuksesta Savon Sanomat lehdessä 7.11.2022

Tukes on tiedottanut hakemuksesta asianosaisille maanomistajille kirjeitse 7.11.2022

Lausunnot ja mielipiteet on pyydetty toimitettavaksi viimeistään 14.12.2022. Tämän päivämääränkin jälkeen toimitetut lausunnot ja mielipiteet on otettu ratkaisussa huomioon.

Lausuntopyynnöt ja lausunnot hakemuksesta

Hakemuksesta on lähetetty lausuntopyynnot ja saatu lausunnot seuraavasti:

- 1) Tukesin lausuntopyyntö on lähetetty **Keiteleen kunnalle** 7.11.2022. Keiteleen kunta on antanut lausunnon 19.12.2022 (liite 4).
- 2) Tukesin lausuntopyyntö on lähetetty **Pihtiputaan kunnalle** 7.11.2022. Pihtiputaan kunta on antanut lausunnon 9.12.2022 (liite 5).
- 3) Tukesin lausuntopyyntö on lähetetty **Keski-Suomen ELY-keskukselle** 7.11.2022. Keski-Suomen ELY-keskus on antanut lausunnon 14.12.2022 (liite 7).
- 4) Tukesin lausuntopyyntö on lähetetty **Pohjois-Savon ELY-keskukselle** 7.11.2022. Pohjois-Savon ELY-keskus on antanut lausunnon 23.11.2022 (liite 8).
- 5) Tukesin lausuntopyyntö on lähetetty **Metsähallitukselle** 7.11.2022. Metsähallitus on antanut lausunnon 29.11.2022 (liite 11).
- 6) Tukesin lausuntopyyntö on lähetetty **Keski-Suomen museolle** 7.11.2022. Keski-Suomen museo on antanut lausunnon 13.12.2022 (liite 10).
- 7) Tukesin lausuntopyyntö on lähetetty **Kuopion kulttuurihistorialliselle museolle** 7.11.2022. Keski-Suomen museo on antanut lausunnon 13.12.2022 (liite 9).

Muistutukset ja mielipiteet

Hakemuksen johdosta esitettiin 3 muistutusta ja 2 mielipidettä.

Henkilötietoihin sovelletaan tietosuojalakia (1050/2018) ja EU:n yleistä tietosuoja-asetusta (GDPR).

Hakijan vastine

Hakijalta on pyydetty selitystä 15.12.2022 Keiteleeseen ja Pihtiputaan kuntien, Keski-Suomen ja Pohjois-Savon ELY-keskusten sekä saatujen muistutusten ja mielipiteiden johdosta. Hakija antoi selityksen 22.12.2022 (Liite 12).

Tukesin kannanotto lausunnoissa ja muistutuksissa esitettyihin yksilöityihin vaatimuksiin

Lausunnoissa, muistutuksissa ja mielipiteissä esitetyt asiat on otettu lupapäätöksessä huomioon lupamääräyksiin.

Lähtökohtaisesti mielipiteissä ja muistutuksissa esitetään, että malminetsintälupaa ei tulisi myöntää. Perusteluna tälle on mahdollisen malminetsintälupahakemusta seuraavan kaivostoiminnan aiheuttamat haitat luonnolle ja muulle maankäytölle, jos luvan myöntämisestä myöhemmin seuraa kaivostoimintaa hakemuksen kohteena olevalla malminetsintäalueella. Lisäksi hakemuskuulutuksen puutteellisuus nostetaan esille.

Malminetsintälupa ei mahdollista kaivostoimintaa alueella. Malminetsintälupa mahdollistaa alueella tehtävän tutkimustyön, jotta voidaan selvittää, löytyykö alueelta taloudellisesti hyödynnettäviä kaivosmineraaleja. Mielipiteissä ei esitetä sellaisia kaivoslakiin perustuvia seikkoja, joiden puolesta kaivosviranomaisen tulisi hylätä malminetsintälupahakemus. Kaivoslain 45 §:n mukaisesti kaivosviranomaisen on myönnettävä malminetsintälupa, mikäli kaivoslain edellytykset täyttyvät, eikä luvan myöntämiselle ole kaivoslaissa säädettyä estettä.

Malminetsintälupahakemus on tarkastettu sen saavuttua 11.7.2022 ja todettu sisältävän kaivoslain 34 §:n ja 169 §:n mukaiset tiedot. Lisäksi hakemus sisältää Valtioneuvoston asetuksen (391/2012) 12 (kohdat 1-9) ja 13 (kohdat 1-4) pykälissä edellytetyt tiedot.

Hakemus sisältää kaikki kaivoslain edellyttämät tiedot, tämä on todettavissa hakijan toimittamasta hakemuslomakkeesta, joka löytyy Tukesin internet sivuilta. Malminetsintälupahakemus ei tule vireille, jos hakemustarkastuksessa todetaan, että hakemus ei täytä kaivoslain 34 §:n vaatimuksia. Tällöin hakijalle varataan mahdollisuus täydentää hakemustaan hallintolain (434/2003) mukaisesti.

Malminetsintälupahakemuksen kuuluttamisesta säädetään kaivoslain 40 §:ssä. Kuulutusiakirjan sisällöstä säädetään VNa kaivostoiminnasta 391/2012 26 §:ssä. ML2022:0045 hakemuksen kuulutuksessa käytetty kuulutusasiakirja sisältää asetuksen 26 §:n mukaiset tiedot, lisäksi kuulutusasiakirjan liitteenä on ollut hakijan toimittama hakemuslomake ja kaivosviranomaisen laatima kartta. Kuulemisasiakirjat ovat siis kaivoslain mukaiset.

Kyse on malminetsinnästä, kuulemisasiakirjassa ei edellytetä muita hankekokonaisuuteen kuuluvia lupa-alueita, hankealueen asianosaisia, saati antaa määräyksiä yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi tarpeellisia määräyksiä tai vakuuden määrittämisperusteita. Kyse on hakemuksen kuuluttamisesta, jossa toimitaan selkeästi kaivoslain 40 §:n mukaisesti. Hakemuskuulutuksessa ei anneta minkäänlaisia lupamääräyksiä, vaan lupamääräykset annetaan malminetsintälupapäätöksessä.

Kuulutuksesta tiedotetaan asianosaisia maanomistajia kaivoslaissa säädetyllä tavalla. Tässä tapauksessa ilmoitus on tapahtunut kaivoslain 40 §:n mukaisesti. Kuulutus on julkaistu myös Keski-Suomalainen-lehdessä 7.11.2022.

Malminetsintälupapäätöksessä annettavat lupamääräykset perustuvat kaivoslain 51 §:ään, jossa säädetään malminetsintäluvassa annettavista yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi

tarpeellisista määräyksistä. Nämä määräykset on annettu tässä lupapäätöksessä siltä osin kuin ne koskevat aluetta: Lupamääräykset 1-11. Hakemusmateriaalit on julkisesti kuulutettu ja hakemusmateriaaleissa olevat tiedot voidaan todeta mm. Tukesin nettisivuilla olevasta materiaalista.

Kaivannaisjäteasiat ja pohjaveden pilaantumisen estäminen

Kaivoslain 13 §:n vaatimuksiin (Malminetsintäalueen maa- ja kiviainesjätettä koskevat toimenpiteet), hakija on viitannut lupahakemuslomakkeen kohdassa 4.2, jossa kyseiset asiat on selvitetty riittävällä tarkkuudella. Luvassa sallituilla menetelmillä malminetsintätoiminnasta ei synny varsinaista kaivannaisjätettä. Kairauksesta voi kertyä maanpinnalle kairaussoijaa, joka on hienojakoista kyseisen kohteen kallioainesta. Lupamääräyksissä kiintoainesta ei saa päästää pintavesiin ja lähteisiin on jätettävä riittävät suojavyöhykkeet.

Pohjois-Savon ELY-keskus tai Keski-Suomen ELY-keskus voi toimialueillaan tarvittaessa antaa asiaan liittyen määräyksiä saatuaan tutkimussuunnitelman ennakolta kuten tässä luvassa on määrätty.

Vakuusasiat

Malminetsintäluvalle määrättävän vakuuden määrää kaivosviranomainen. Tämän lupapäätöksen lupamääräyksessä 7 on määrätty vakuus, joka asetetaan pankkitalletuksena Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle kaivoslain (621/2011) 15 §:ssä tarkoitettujen jälkitoimenpiteiden sekä 103 §:ssä tarkoitetun vahingon ja haitan korvaamista, sekä muiden kaivoslakiin perustuvien velvoitteiden täyttämistä varten.

Lupakohtainen vakuus on varmistuksena siitä, että velvoitteet myös hoidetaan. Määrätty vakuussumma on luvanmukaiselle toiminnalle riittävä toiminnan laatu ja laajuus huomioon ottaen. Suomessa on myönnetty satoja malminetsintälupia, eikä niissä määrättyjä vakuuksia ei ole tarvinnut käyttää kertaakaan. Malminetsinnästä johtuneet vähäiset vahinkoasiat ovat hoidettu lupamääräyksessä 11 (Määräys vahinkojen ja haittojen korvaamisesta malminetsintäalueella) määrätyn velvoitteen kautta.

Korvausasiat, etäisyydet ja muut seikat.

Kun malminetsintäkairauksessa kairauksen aikana syntyvä kairaussoija kerätään talteen kairauspaikalta pois kuljetettavaksi, on kairaus vaikuttavuudeltaan ympäristöön vähäistä. Lausunnoissa ja muistutuksissa kuvattuja ympäristövaikutuksia ei aiheudu tavanomaisesta kallioperän tutkimuskairauksesta. Malminetsinnästä johtuvia mahdollisia maanomistajalle aiheutuvia vahinkoja ovat puustovahingot (joudutaan kaatamaan yksittäisiä puita kairausalueelle pääsemiseksi) tai tutkimusalueelle johtavalle tielle aiheutuneet vauriot. Luvanhaltija on velvollinen korvaamaan ne. Veden saastuminen, kemialliset haitat, tai meluhaitat eivät liity hetkelliseen malminetsintäkairaukseen.

Malminetsintään liittyvä kairautoiminta tapahtuu paikallisesti ja ajallisesti lyhytkestoisesti, jolloin kairauksesta aiheutuva meluhaitta tulee olemaan vähäinen. Malminetsintään liittyvistä kairauksista tehdyissä tutkimuksissa ei ole todettu syntyvän sellaista melua, jonka voitaisiin olevan haitallista ympäristölle ja lähialueella asuville.

Maastoliikennelain (1710/1995) 4.1 §:n ja 4.2 §:n 9-kohdan mukaan kaivoslaissa (621/2011) tarkoitetulla malminetsintäalueella ja 30 metrin etäisyydellä sen rajasta moottorikäyttöisellä

ajoneuvolla liikkuminen ei edellytä maanomistajan tai haltijan lupaa.

Malminetsijä voi sopia kiinteistön omistajan kanssa etsintätyötä (7§) vaikutuksiltaan laajemmasta malminetsinnästä. Malminetsintään on kuitenkin oltava kaivosviranomaisen malminetsintälupa, jos malminetsintää ei voida toteuttaa 7 §:n mukaan etsintätyönä tai kiinteistön omistaja ei ole antanut siihen suostumustaan.

Tiedoksi luvan haltijalle

Kaivoslain (621/2011) suhde muuhun lainsäädäntöön

Sen lisäksi, mitä kaivoslaissa säädetään, sovelletaan kaivoslain mukaista lupa- tai muuta asiaa ratkaistaessa ja muutoin tämän lain mukaan toimittaessa muun muassa; luonnonsuojelulakia ([1096/1996](#)), ympäristönsuojelulakia ([527/2014](#)), erämaalakia ([62/1991](#)), maankäyttö- ja rakennuslakia ([132/1999](#)), vesilakia ([587/2011](#)), poronhoitolakia ([848/1990](#)), säteilylakia ([592/1991](#)), ydinenenergialakia ([990/1987](#)), muinaismuistolakia ([295/1963](#)), maastoliikennelakia ([1710/1995](#)) ja patoturvallisuuslakia ([494/2009](#)). Vesil. [587/2011](#). Malminetsintäluvan haltijan on aina noudatettava Suomen lainsäädäntöä ja asiaan liittyviä muita kansainvälisiä sopimuksia.

Maastossa liikkuminen

Maastoliikennelain (1710/1995) 4.1 §:n ja 4.2 §:n 9-kohdan mukaan kaivoslaissa (621/2011) tarkoitetulla malminetsintäalueella ja 30 metrin etäisyydellä sen rajasta moottorikäyttöisellä ajoneuvolla liikkuminen ei edellytä maanomistajan tai haltijan lupaa, kun kyse on asianomaisessa malminetsintäluvassa tai kaivosluvassa tarkoitetun toiminnan kannalta välttämättömästä liikkumisesta. Mikäli malminetsintäalue rajautuu alueeseen, jolla liikkumista on rajoitettu (esim. luonnonsuojelualue), malminetsintäalueen rajan ulkopuolella tarvitaan alueen hallinnasta vastaavan viranomaisen suostumus.

Viitaten lupamääräykseen 9, malminetsintäluvan haltija veloitetaan rajoittamaan malminetsintä ja malminetsintäalueen käyttö tutkimustyön kannalta välttämättömiin toimenpiteisiin. Malminetsinnästä ei saa aiheutua merkittäviä muutoksia luonnonolosuhteissa, harvinaisten tai arvokkaiden luonnonesiintymien olennaista vahingoittumista, merkittävää maisemallista haittaa. Alueen koskemattomuuteen, joka liittyy alueen suojelutavoitteisiin, on säilytettävä. Aiheutetut vahingot on korvattava maanomistajalle.

Luvan muuttaminen ja raukeaminen

Malminetsintäluvan haltijan on kaivoslain (621/2011) 69 §:n mukaan haettava malminetsintäluvan muuttamista, jos tutkimussuunnitelmaa muutetaan tai täydennetään siten, että lupamääräyksiä on tarpeen tarkistaa. Luvanhaltija voi lisäksi hakea malminetsintäluvan muuttamista lupamääräysten tarkistamiseksi, kun luvan mukaista toimintaa on tarpeen muuttaa.

Kaivosviranomaisen on päätettävä, että malminetsintälupa raukeaa, jos luvanhaltija tekee asiaa koskevan ilmoituksen. Luvanhaltija on velvollinen tekemään ilmoituksen, jos tarkoituksena ei enää ole harjoittaa lupaan perustuvaa toimintaa. Malminetsintälupa raukeaa ilmoituksen saavuttua kaivosviranomaiselle.

Luvan voimassaolon jatkaminen

Luvanhaltijan tulee toimittaa hakemus malminetsintäluvan voimassaolon jatkamiseksi kaivosviranomaiselle viimeistään kaksi kuukautta ennen luvan voimassaolon päättymistä. (VnA kaivostoiminnasta (391/2012) 27.1 §).

Kaivoslain (621/2011) 61.1 §:n mukaan malminetsintäluvan voimassaoloa voidaan jatkaa enintään kolme vuotta kerrallaan siten, että lupa on voimassa yhteensä enintään viisitoista vuotta.

Kaivoslain (621/2011) 61.2 §:n mukaan malminetsintäluvan voimassaolon jatkamisen edellytyksenä on, että:

- 1) malminetsintä on ollut tehokasta ja järjestelmällistä;
- 2) esiintymän hyödyntämismahdollisuuksien selvittäminen edellyttää jatkotutkimuksia;
- 3) luvanhaltija on noudattanut tässä laissa säädettyjä velvollisuuksia samoin kuin lupamääräyksiä;
- 4) voimassaolon jatkamisesta ei aiheudu kohtuutonta haittaa yleiselle tai yksityiselle edulle.

Kaivoslain (621/2011) 66 §:n mukaan malminetsintäluvan voimassaolon jatkamista varten lupaviranomaiselle on ennen luvan voimassaolon päättymistä toimitettava lupahakemus sekä lupaharkinnan kannalta tarpeelliset ja luotettavat selvitykset edellä mainituista voimassaolon jatkamisen edellytyksistä.

Kaivostoiminnasta annetun valtioneuvoston asetuksen (391/2012) 27.2 §:n mukaan hakemuksesta tulee käydä ilmi hakijan haluamat muutokset lupa-alueeseen tai muut merkittävät muutokset sekä asianosaisissa tapahtuneet muutokset. Asetuksen 27.3 §:n mukaisesti hakemukseen tulee liittää lupaharkinnan kannalta tarpeellinen ja luotettava selvitys:

- 1) hakemuksen kohteena olevan luvan nojalla tehdyistä toimenpiteistä ja niiden tuloksista;
- 2) alueelle kohdistuneiden tutkimuskustannusten määrästä;
- 3) esiintymän hyödyntämismahdollisuuksista ja jatkotutkimusten tarpeellisuudesta;
- 4) perustelut aluerajaukselle.

Lisäksi hakemukseen sovelletaan vastaavasti, mitä lupahakemuksesta säädetään kaivoslain (621/2011) 34 §:ssä.

Lupapäätöksestä tiedottaminen

Lupapäätös on toimitettu päätöksenantopäivänä:

- Akkerman Finland Oy:lle,

Jäljennös päätöksestä on toimitettu antopäivänä

- Keiteleen kunnalle,
- Pihtiputaan kunnalle,
- Pohjois-Savon ELY-keskukselle,
- Keski-Suomen ELY-keskukselle,
- Metsähallitukselle,
- Keski-Suomen museolle tiedoksi,
- Kuopion kulttuurihistorialliselle museolle
- niille, jotka ovat jäljennöstä erikseen pyytäneet

Päätöksen antamisesta on ilmoitettu

- maanomistajille kirjeitse

- asianosaisille, joita asia erityisesti koskee
- muistutuksen esittäjille
- niille, jotka ilmoitusta ovat erikseen pyytäneet

Tukes toimittaa Maanmittauslaitokselle malminetsintäluvasta tiedot merkittäväksi kiinteistötietojärjestelmään.

Perustelut: Päätöksestä tiedottaminen ja siinä noudatettu menettely perustuvat kaivoslain (621/2011) lupapäätöksestä tiedottamista koskevaan 58 §:ään.

Päätösmaksu

Tästä päätöksestä perittävä maksu on **7300 €**. Valtion talous- ja henkilöstöhallinnan palvelukeskus lähettää laskun hakijalle.

Maksu perustuu hakemuksen vireille tullessa voimassa olleeseen asetukseen Turvallisuus- ja kemikaaliviraston maksullisista suoritteista (1283/2021).

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa kaivoslain (621/2011) 162 §:n nojalla hakea muutosta valittamalla **Itä-Suomen hallinto-oikeuteen**.

Valitus on tehtävä kirjallisesti 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista (808/2019, 13 §). Päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä päätöksen julkaisemisesta. Liitteenä olevasta valitusosoituksesta ilmenee, miten muutosta haettaessa on meneteltävä.

Päätöksestä perittävästä maksusta valitetaan samassa järjestyksessä kuin pääasiasta.

Lisätietoja

kaivosasiat@tukes.fi tai ylitarkastaja Esa Tuominen puh. 029 5052 018

Asian on esitellyt ylitarkastaja Esa Tuominen ja ratkaissut ylitarkastaja Ilkka Keskitalo. Tämä asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti. Allekirjoittajan henkilöllisyyden ja allekirjoituksen ajankohdan voi varmistaa allekirjoitusta klikkaamalla ja asiakirjan aitous voidaan todentaa sähköisesti. Jos asiakirjaa muutetaan jälkikäteen, allekirjoitus ei ole enää kelvollinen. Sähköinen asiakirja on alkuperäiskappale, eikä allekirjoituksen oikeellisuutta voi varmistaa paperitulosteesta. Alkuperäisen sähköisen asiakirjan voi tarvittaessa pyytää Tukesin kirjaamosta.

LIITTEET

Liite 1	ML2022:0045 lupakartta
Liite 2	Tilakohtaiset pinta-alat malminetsintä lupa-alueella
Liite 3	Asianosaiset maanomistajat
Liite 4	Keiteleen kunnan lausunto
Liite 5	Pihtiputaan kunnan lausunto
Liite 6	Pohjoisen Keski-Suomen ympäristölautakunnan lausunto
Liite 7	Keski-Suomen ELY-keskuksen lausunto
Liite 8	Pohjois-Savon ELY-keskuksen lausunto

Liite 9	Kuopion kulttuurihistoriallisen museon lausunto
Liite 10	Keski-Suomen museon lausunto
Liite 11	Metsähallituksen lausunto
Liite 12	Akkerman Finland Oy:n selitys
Liite 13	Kangasjärven kaivoksen tarkastusmuistio
Liite 14	Ohje vakuuden asettamiseksi

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Päätökseen saa hakea muutosta valittamalla sille hallinto-oikeudelle, jonka tuomiopiirissä pääosa tässä päätöksessä tarkoitettusta alueesta sijaitsee. Toimivaltainen hallinto-oikeus on mainittu valitusosoituksen lopussa. Valituskirjelmä osoitetaan valitusviranomaiselle ja se on toimitettava valitusajassa hallinto-oikeuden kirjaamoon.

Valitusaika

Valitus on tehtävä kirjallisesti 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä päätöksen julkaisemisesta.

Valitusoikeus

Malminetsintälupaa, kaivoslupaa ja kullanhuuhtontalupaa koskevaan päätökseen, mainitun luvan voimassaolon jatkamista, raukeamista, muuttamista ja peruuttamista koskevaan päätökseen sekä kaivostoiminnan lopettamispäätökseen saa hakea muutosta:

- 1) asianosainen;
 - 2) rekisteröity yhdistys tai säätiö, jonka tarkoituksena on ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuinympäristön viihtyisyyden edistäminen ja jonka sääntöjen mukaisella toiminta-alueella kysymyksessä olevat ympäristövaikutukset ilmenevät;
 - 3) toiminnan sijaintikunta tai muu kunta, jonka alueella toiminnan haitalliset vaikutukset ilmenevät;
 - 4) elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus ja muu asiassa toimialallaan yleistä etua valvova viranomainen;
 - 5) saamelaiskäräjät sillä perusteella, että luvassa tarkoitettu toiminta heikentää saamelaisten oikeutta alkuperäiskansana ylläpitää ja kehittää omaa kieltään ja kulttuuriaan;
 - 6) kolttien kyläkokous sillä perusteella, että luvassa tarkoitettu toiminta heikentää koltta-alueella kolttien elinolosuhteita ja mahdollisuuksia harjoittaa elinkeinoja.
- Kaivosviranomaisella on lisäksi oikeus valittaa sellaisesta päätöksestä, jolla hallinto-oikeus on muuttanut sen tekemää päätöstä tai kumonnut päätöksen.

Valituksen sisältö

Valituskirjelmässä on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- valittajan nimi ja kotikunta
- postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava

myös tämän nimi ja kotikunta.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä, ellei valituskirjelmää toimiteta sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla).

Valituksen liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- asiamiehen valtakirja

Valituskirjelmän toimittaminen perille

Valituskirjelmän voi viedä valittaja itse tai hänen valtuuttamansa asiamies.

Valituskirjelmä liitteineen voidaan myös lähettää postitse, telekopiona tai sähköpostilla. Postiin valituskirjelmä on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen aukioloajan päättymistä. Hallinto-oikeudessa kirjaamon aukioloaika on klo 8.00–16.15. Sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla) toimitetun valituskirjelmän on oltava toimitettu niin, että se on käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Valittajalta peritään hallinto-oikeudessa **oikeudenkäyntimaksu 270 euroa**.

Tuomioistuinten ja eräiden oikeushallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetussa laissa (701/1993) on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.

Toimivaltaisen hallinto-oikeuden yhteystiedot muutoksenhakua varten:

Itä-Suomen hallinto-oikeus

käyntiosoite: Minna Canthin katu 64, 70100 KUOPIO

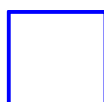
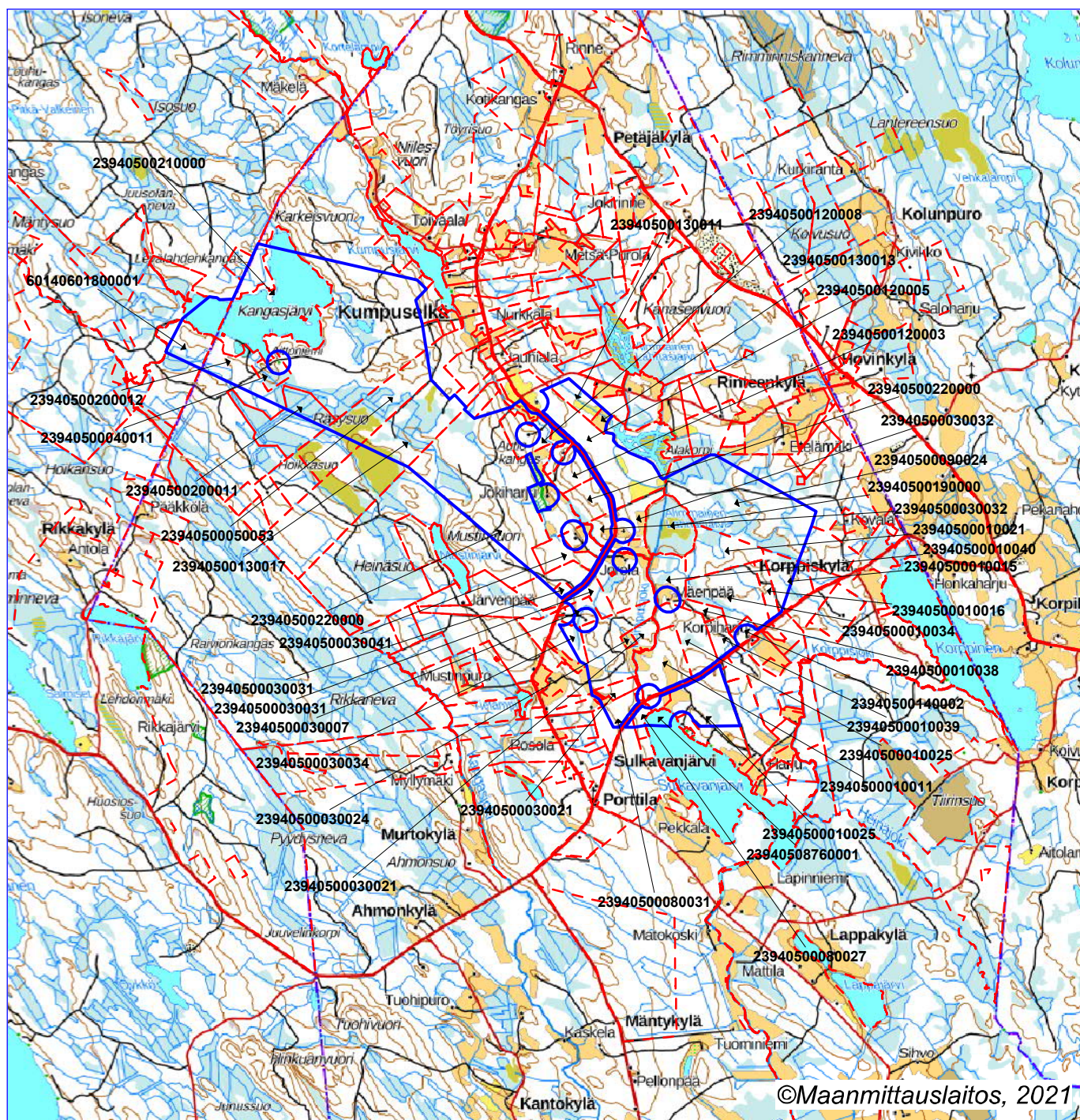
postiosoite: PL 1744, 70101 KUOPIO

puhelinvaihe: 029 56 42500

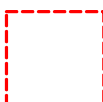
faksi: 029 56 42501

sähköposti: ita-suomi.hao@oikeus.fi

Sähköinen asiointipalvelu: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Malminetsintäalue

Kiinteistörajat

Mittakaava 1:80000

Akkerman Finland Oy
Kangasjärvi
ML2022:0045

tukes
Turvallisuus- ja kemikaalivirasto

LAUSUNTO / KEITELEEN KUNNAN KANGASJÄRVEN ALUEELLE KOHDISTUVA MALMINETSINTÄLUPA

K.hall.
188 §

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto TUKES on pyytänyt Keiteleen kunnalta lausuntoa Keiteleen kunnan alueelle kohdistuvasta malminetsintäluvasta. Lausuntopyyntö (lupatunnus ML2022_0045) on päivätty 7.11.2022 ja sen määräaika on 14.12.2022.

Kaivoslaki 621/2011 säätelee malminetsintää ja kaivostoimintaa määrittellen oikeudet kallioperän mineraalien etsimiseen, tutkimiseen ja hyödyntämiseen. Kaivoslain 7 §:n mukaan niin kutsuttu yleinen etsintäoikeus oikeuttaa tekemään ilman erillistä lupaa tai maanomistajan suostumusta vahinkoa aiheuttamattomia geologisia havaintoja ja mittauksia sekä vähäisiä näytteenottoja toisen maa-alueella. Alueen voi varata itselleen tekemällä varausilmoituksen, mutta se ei oikeuta malminetsintään, jota varten tarvitaan malminetsintälupa. Malminetsintälupa mahdollistaa esiintymän tarkemmat tutkimukset omalla tai toisen maalla esimerkiksi laadun, laajuuden ja hyödyntämiskelpoisuuden kannalta. Esiintymän hyödyntämistä varten tarvitaan kaivoslupa.

Malminetsintälupahakemus

Akkerman Finland Oy on jättänyt malminetsintälupahakemuksen (lupatunnus ML 2022:0045) Keiteleen ja Pihtiputaan kunnan alueelle. Kyseinen Kangasjärven alue sijoittuu Kangasjärven järvikuivion ympäristöön. Alue on kokonaisuudessaan 1842,5 ha, josta valtaosa kohdistuu Keiteleen kunnan puolelle.

Hakijan tarkoituksena on etsiä alueelta sinkkiä, kupari, hopeaa ja kobolttia. Tutkimusmenetelmät ovat tavanomaisia malminetsinnän tutkimusmenetelmiä, kuten geofysikaaliset tutkimukset, kairausnäytteenotto, geologinen ja kemiallinen tutkimus sekä magnetometrinen mittaus. Hakijan arviossa kaivosmineraaleista todetaan, että alueelta on raportoitu Kangasjärven massiivinen sulfidiesiintymä sekä lukuisia muita pienempiä esiintymiä. Esiintymän löysi Geologian tutkimuskeskus 1965. Outokumpu louhi malmia 60 metrin syvyyteen v. 1984-1985. Akkerman Finland Oy suoritti alueella helikopteri-EM mittauksia 2021 ja tunnisti lukuisia vielä tuntemattomia potentiaalisia malminesiintymiä vanhan kaivoksen ympäristössä.

Maankäytön suunnittelun tilanne

Pohjois-Savon maakuntakaava on etenemässä ehdotusvaiheeseen näillä näkymin keväällä 2023. Pohjois-Savon maakuntakaavan tarkistus 2040 on vireillä ja maakuntakaava on ollut luonnoksena nähtävillä. Maakuntakaavan luonnoksessa ei ollut Kangasjärven alueella tuulivoima-alueen (tv) merkintää, mutta Pohjois-Savon maakuntaliitolta on saatu päivitetty tieto alueen lisäämisestä tv -alueeksi tulevaan kaavaehdotukseen. Vastaava tavoite koskee muitakin Kangasjärven tuulivoimahankkeen kuntakohtaisia tuulivoimakaava-alueita. Tavoitteena on saada ne sisältymään Pohjois-Savon ja Keski-Suomen maakuntakaavojen ...

LAUSUNTO / KEITELEEN KUNNAN KANGASJÄRVEN ALUEELLE...

lisäksi myös Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaavaehdotukseen. Alueella ei ole voimassa olevaa yleiskaavaa.

Kangasjärven tuulivoimahanke

Kunta on neuvotellut jo pidempään kolmen kunnan (Keitele-Pihtipudas-Pyhäjärvi) alueelle ulottuvasta Kangasjärven tuulivoimahankkeesta: yhteisestä Ympäristövaikutusten arvioinnista ja erillisistä kuntakohtaisista tuulivoimayleiskaavoista. Keiteleen kunta on 21.11.2022 § 181 tehnyt päätöksen Keiteleen Kangasjärven tuulivoimapuiston osayleiskaavan laatimisesta. Pihtiputaan kunnanhallitus käsittelee Pihtiputaan Kangasjärven tuulivoimapuiston osayleiskaavan laatimispäätöstä kokouksessaan 5.12.2022. Pyhäjärvi ei ole vielä tehnyt omalta osaltaan kaavoituspäätöstä, mutta on ilmoittanut olevansa kiinnostunut osallistumisesta, mikäli Pihtipudaskin tekee kaavoituspäätöksen. Keiteleellä Kangasjärven alueen kunnan ensisijainen maankäyttötavoite on tuulivoimatuotanto.

Keiteleen kunta toteaa, että Kangasjärven alueen ja sen ympäristön ensisijainen maankäyttötavoite on tuulivoimatuotanto. Mahdollinen malminetsintä ja erityisesti kaivostoiminta tulisi haittaamaan kyseistä elinkeinotoimintaa ja on ristiriidassa kunnan maankäyttötavoitteiden ja energiahuoltovarmuuden tavoitteiden kanssa. Aiemman kaivostoiminnan seuraukset ovat nähtävissä Kangasjärven maisemassa ja luonnonympäristössä. Ympäristöhaittoja on aikanaan pyritty vähentämään monella tapaa siinä onnistumatta.

Keiteleen kunta haluaa huomauttaa, että Tukesin lausuntopyynnöt tulee jatkossa lähettää lausunnolle erikseen myös kunnan ympäristöviranomaisille. Lausuntopyynnössä ei ollut tietona, mille tahoille lausuntopyyntö on lähetetty.

Lausuntopyyntö Tukes, oheismateriaalina 1 (OM1)
Malminetsintälupahakemus Akkerman Finland Oy, liite 2
(Valm. kj. ES)

Esitys: Kunnanhallitus päättää hyväksyä edellä esitetyn lausuntoehdotuksen Keiteleen kunnan lausunnoksi asiassa. (Esitt. kj ES)

Päätös: Esitys hyväksyttiin.

Lisätiedot: Kunnanjohtaja [REDACTED]
p. [REDACTED]

OIKAISUVAATIMUSOHJE	Seuraaviin päätöksiin tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen.
Asiat	Pykälät: 185, 192–194, 196, 197.
Oikaisuvaatimusviranomainen	Keiteleen kunnanhallitus Laituritie 1, PL 14, 72601 Keitele Sähköposti: keitele@keitele.fi Fax: 017 273 1099
Oikaisuvaatimus-oikeus	Oikaisuvaatimuksen saa tehdä: • se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) • kunnan jäsen
Oikaisuvaatimus-aika	Oikaisuvaatimus on tehtävä kunnallisvalituksen alaisista asioista 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista ja hallintovalituksen alaisista asioista 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Oikaisuvaatimus on toimitettava Keiteleen kuntaan viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän (7) kuluttua kirjeen lähettämisestä. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa katsotaan asianosaisen saaneen tiedon päätöksestä kolmantena (3.) päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Käytettäessä todisteellista tiedoksiantotapaa, tiedoksianto katsotaan tapahtuneeksi saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän (7) päivän kuluessa siitä, kun pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi tietoverkkoon. Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arklauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.
Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö	Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta. Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava: • päätös, johon haetaan oikaisua • se, millaista oikaisua vaaditaan • millä perusteella oikaisua vaaditaan Oikaisuvaatimuksessa on lisäksi ilmoitettava tekijän nimi, kotikunta, postiosoite ja puhelinnumero. Jos oikaisuvaatimus päätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä, yhteystietona pyydetään ilmoittamaan myös sähköpostiosoite.
MUUTOKSENHAKUKIELTO	Valmistelua tai täytäntöönpanoa koskevaan päätökseen ei saa hakea muutosta (Kuntalaki 136 §). Pykälät: 186–191, 195. HallintolainkäyttöL 5 §:n/muun lainsäädännön mukaan seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta. Pykälät ja valituskieltojen perusteet:

VALITUSOSOI-TUS	Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella.
Valitusviranomainen	Itä-Suomen hallinto-oikeus Minna Canthinkatu 64, PL 1744, 70101 Kuopio Puh. 029 564 2502, Fax 029 564 2501 Sähköposti: ita-suomi.hao@oikeus.fi Valituksen voi tehdä myös asiointipalvelussa https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet
Asiat	Kunnallisvalitus, pykälät: Hallintovalitus, pykälät: Muu valitusviranomainen, osoite ja postiosoite, sähköposti, telefax Pykälät
Valitusoikeus	Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen saa hakea muutosta valittamalla vain se, joka on tehnyt oikaisuvaatimuksen. Mikäli päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa tähän päätökseen hakea muutosta valittamalla myös se, jolla on lain mukaan valitusoikeus asiassa.
Valitusaika	Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän (7) päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa katsotaan asianosaisen saaneen tiedon päätöksestä kolmantena (3.) päivänä viestin lähettämisestä. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän (7) päivän kuluessa siitä, kun pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi tietoverkkoon. Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.
Valitusperusteet	Kunnallisvalituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä, päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa tai päätös on muuten lainvastainen. Hallintovalituksen saa tehdä erityislainsäädännön mukaisesta päätöksestä, jolla asia on ratkaistu tai jätetty tutkimatta. Valitusta ei saa tehdä hallinnon sisäisestä määräyksestä, joka koskee tehtävän tai muun toimenpiteen suorittamista. (HLainkäyttöL 5 §) Valittajan tulee esittää valituksen perusteet valitusviranomaiselle ennen valitusajan päättymistä.
Valituksen muoto ja sisältö	Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta. Valituksessa, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava: • päätös, johon haetaan muutosta • miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi • perusteet, joilla muutosta vaaditaan. Valituksessa on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituksessa on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta. Valituksessa on lisäksi ilmoitettava postiosoite, puhelinnumero ja muut tarvittavat yhteystiedot. Jos valitusviranomaisen päätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä, yhteystietona pyydetään ilmoittamaan myös sähköpostiosoite. Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valitus. Sähköistä asiakirjaa ei kuitenkaan tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjältä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä. Valitukseen on liitettävä: • päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä • todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta • asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.
Oikeudenkäyntimaksu	Hallinto-oikeus voi periä muutoksenhakuasian käsittelystä oikeudenkäyntimaksun. Maksuista säädetään laissa tuomioistuinten ja eräiden oikeushallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista 701/1993.

Kunnanhallitus

Aika 05.12.2022 klo 17:00 - 20:30**Paikka** Ravintola Kahvi & Kuppi

Läsnä	[REDACTED]	kunnanhallituksen puheenjohtaja	
	[REDACTED]	kunnanhallituksen varapuheenjohtaja	
	[REDACTED]	jäsen	ei paikalla § 260 aikana klo 18.24 - 18.33.
	[REDACTED]	jäsen	ei paikalla § 277 aikana klo 17.15 - 17.48 ja § 271 aikana klo 19.11 - 19.14.
	[REDACTED]	jäsen	ei paikalla § 267-268 aikana klo 18.53 - 19.00
	[REDACTED]	jäsen	
	[REDACTED]	jäsen	
	[REDACTED]	varajäsen	[REDACTED]
	[REDACTED]		varajäsen
	[REDACTED]	kunnanvaltuuston puheenjohtaja	
	[REDACTED]	kunnanvaltuuston I varapuheenjohtaja	
	[REDACTED]	kunnanvaltuuston II varapuheenjohtaja	
Poissa	[REDACTED]	jäsen	
	[REDACTED]	jäsen	
	[REDACTED]	varajäsen	[REDACTED]
			varajäsen
Muut	[REDACTED]	esittelijä	
	[REDACTED]	pöytäkirjanpitäjä	
	[REDACTED]	aluearkkitehti	asiantuntija §:t 278-279, klo 17.15 - 18.10

Asiat 256 - 279**Allekirjoitukset** Pöytäkirja on allekirjoitettu sähköisesti.[REDACTED]
Puheenjohtaja[REDACTED]
Pöytäkirjanpitäjä**Pöytäkirjan tarkastus**

Pöytäkirja on tarkastettu ja todettu kokouskulun mukaiseksi.

[REDACTED]

[REDACTED]

Pöytäkirjan nähtävilläolo

Pöytäkirja on nähtävänä 9.12.2022 Pihtiputaan kunnan verkkosivuilla.

Pöytäkirjanpitäjä

Kunnanhallitus

Käsitellyt asiat

§	Otsikko
256	Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus
257	Pöytäkirjantarkastajien valinta
258	Pihtiputaan löytöeläinpalveluiden kilpailutus / palveluntarjoajan valinta
259	Kuntosalin yhteistyösopimuksen tarkastaminen / hyväksyminen
260	Yhteistyösopimus Keihäskarnevaalit ry:n kanssa
261	Keskustan valtuustoryhmän aloite yksityisteiden kunnossapitoavustusten määrän korottamiseksi
262	Pihtiputaan kunnan vuoden 2023 talousarvio ja vuosien 2024 - 2025 taloussuunnitelma
263	Wiitaunionin laaja hyvinvointikertomus- ja suunnitelma 2021 -2025 / hyvinvointisuunnitelman hyväksyminen, Pihtipudas
264	Wiitaunionin henkilöstö- ja koulutussuunnitelma 2023
265	Hallintosääntömuutokset 1.1.2023 lukien
266	Pihtiputaan kunnan viestintäohjeen ja viestintäsuunnitelman 2023 hyväksyminen
267	Hyvinvointialueelle siirtyvien sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstöä koskevien paikallisten sopimusten irtisanominen päättyväksi 31.12.2022
268	Henkilöstön siirtosopimus liikkeenluovutuksesta Keski-Suomen hyvinvointialueelle
269	Muutokset Outlet Putaanportin vuokrajärjestelyissä / vuokrasopimusten päivittäminen
270	Yleisten ennakkoäänestyspaikkojen, laitosaänestyspaikkojen sekä vaalipäivän äänestyspaikkojen määrääminen Pihtiputaalla vuoden 2023 eduskuntavaaleissa
271	Pihtiputaan kunnan lausunto malminetsintäluopahakemukseen (Kangasjärvi) Pihtiputaan kunnan alueella
272	Omarahoitusosuuden myöntäminen "Muutoksen aalloilta uudistumista ja virtaa työuralle" ESR-hankkeelle Suomen rakennerahaston Kestävää kasvua ja työtä 2014-2020 -ohjelmasta

- 273 Tunnustuspalkinto Pihtiputaalle tulleiden tilapäistä suojelua saavien ukrainalaisten eteen tehdystä vapaaehtoistyöstä
- 274 Pihtiputaan kunnalle osoitetun legaanin / erityistestamentin käyttösuunnitelma
- 275 Lautakuntien pöytäkirjat ja viranhaltijapäätökset
- 276 Tiedoksi menevät asiat
- 277 Pihtiputaan Kangasjärven tuulivoimapuiston osayleiskaava /
KAAVOITUSPÄÄTÖS
- 278 Varisvuoren tuulivoimapuiston osayleiskaava / KAAVOITUSPÄÄTÖS
- 279 Keski-Suomen Verkkoholding Oy:n ja Keski-Suomen Valokuituverkot Oy:n välinen sulautuminen

Pihtiputaan kunnan lausunto malminetsintälupahakemukseen (Kangasjärvi) Pihtiputaan kunnan alueella

321/613/2022

Kunnanhallitus 05.12.2022 § 271

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto TUKES on pyytänyt Pihtiputaan kunnalta lausuntoa Pihtiputaan kunnan alueelle kohdistuvasta malminetsintäluvasta. Lausuntopyyntö on päivätty 7.11.2022, lupatunnus on ML2022_0045. Määräaika lausunnot on 14.12.2022.

Lausuntopyyntö

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) pyytää kaivoslain (10.6.2011/621) 37 §:n nojalla lausuntoa Pihtiputaan ja Keiteleen kuntien alueelle kohdistuvasta malminetsintälupahakemuksesta. Erityisesti Tukes pyytää mainintaa tutkimussuunnitelman mukaisen toiminnan vaikutuksista alueen kaavatilanteeseen, ympäristö- ja muista vaikutuksista.

Lausunto tulee toimittaa, lupatunnus **ML2022:0045** mainiten, viimeistään 14.12.2022 osoitteeseen:

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes)
Valtakatu 2, 96100 ROVANIEMI
tai sähköisesti doc- tai rtf-tiedostona osoitteeseen kaivosasiat@tukes.fi

Määräajan noudattamatta jättäminen ei estä asian ratkaisemista.

Hakemusasiakirjat ovat nähtävänä Tukesin internet-sivuilla:
<https://tukes.fi/malminetsintaluvatja-valtaukset>
Lisätietoja Esa Tuominen puh. 029 5052 018 esa.tuominen@tukes.fi tai kaivosasiat@tukes.fi

Malminetsintälupahakemus

Akkerman Finland Oy on jättänyt malminetsintälupahakemuksen (lupatunnus ML 2022:0045) Pihtiputaan kunnan alueelle. Kyseinen Kangasjärven alue sijoittuu nimensä mukaisesti Kangasjärven järvi- ja maastokuvion ympäristöön jatkuen Keiteleen kunnan puolelle. Alue on kokonaisuudessaan 1842,5 ha, josta Pihtiputaan kunnan puolella oleva osuus on noin 30 ha.

Hakijan tarkoituksena on etsiä alueelta sinkkiä, kupari, hopeaa ja kobolttia. Tutkimusmenetelmät ovat tavanomaisia malminetsinnän tutkimusmenetelmiä, kuten geofysikaaliset tutkimukset,

kairausnäytteenotto, geologinen ja kemiallinen tutkimus sekä magnetometrinen mittaus.

Hakijan mukaan maakuntakaavassa alue on mm. biotalousalueeksi. Alueelle sijoittuu Autiokankaan kiinteä muinaisjäännös. Alueella ei ole luonnonsuojelukohteita, alueen pohjoispuolella on suojeltuja kosteikkoalueita. Hakijalla ei ole tiedossa muun lainsäädännön asettamia rajoituksia.

Hakijan arviossa kaivosmineraaleista todetaan, että alueelta on raportoitu Kangasjärven massiivinen sulfidiesiintymä sekä lukuisia muita pienempiä esiintymiä. Esiintymän löysi Geologian tutkimuskeskus 1965. Outokumpu louhi malmia 60 metrin syvyyteen v. 1984 ja malmin tiedetään jatkuvan syvemmälle.

Aluetta pidetään hyvin potentiaalisena vulkanogeenisille massiivisille perusmetalliesiintymille, joissa tyypilliset metallit ovat sinkki, kupari, hopea ja koboltti. Tämä arvio perustuu Geologian tutkimuskeskuksen vv. 1967-2000 suorittamiin tutkimuksiin. Alue kuuluu ns. Pyhäsalmen malmivyöhykkeeseen.

Akkerman Finland suoritti alueella helikopteri-EM mittauksia 2021 ja tunnisti lukuisia vielä tuntemattomia potentiaalisia malminesiintymiä vanhan kaivoksen ympäristössä.

Tutkimusmenetelmät, -välineet ja aikataulu

Vaihe 1: Ensimmäinen vuosi

- Kaikkien aikaisempien tutkimusten ja tulosten kokoaminen, yhtenäistäminen sekä analysointi.
- Yksityiskohtainen lennokilla suoritettu magnetometrinen mittaus.
- Outokummun ja GTK:n kairaamien kairasydänten systemaattinen uudelleen loggaus ja näytteenotto.
- Alustava ympäristötutkimus, jossa tunnistetaan alueen luonnon sekä sosiaalisesti, kulttuurisesti ja historiallisesti herkäät alueet.
- Maastossa tehtävät geofysikaaliset tutkimukset, kuten indusoitu polarisaatio- ja sähkömagneettiset mittaukset.
- Näytteenottokohteiden määrittäminen ja niiden hierarkisointi.

Vaihe 2: Toinen vuosi

- Valittujen kohteiden kairausnäytteenotto
- Näytteiden geologinen ja kemiallinen tutkimus
- Geofysikaalisia mittauksia kairareijästä

Vaihe 3: Kolmas ja neljäs vuosi

- Aikaisemmat tutkimukset määrittämät kolmannen ja neljännen vuoden tutkimukset, jotka voivat koostua mm. lisäkairauksista ja erilaisista geofysikaalisista tutkimuksista.

Kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelma

Suunnitellusta kenttätöystä ei aiheudu kaivannaisjätettä. Kairauksessa syntyvä kivisoija kerätään pois.

Toiminnan ympäristö- ja muut vaikutukset

Hakijan mukaan kaikki malminetsinnän mahdolliset vaikutukset minimoidaan mukaan lukien kairaus, kairauspaikkojen valmistelu ja kulkureitit. Kairauspaikkojen siivous ja entisöinti suoritetaan maanomistajien kanssa yhteistyössä. Mahdolliset puiden hakkuut korvataan olemassa olevien sääntöjen ja määräysten perusteella.

Mikäli kairauksia suoritetaan, pidetään kairausvesi suljetussa systeemissä ja mahdollisten vuotojen pääsy pintavesiin estetään. Kairauslaitteilla otetaan käyttöön tiukat ennaltaehkäisevät toimenpiteet, jotta vältetään öljy- ja voiteluaineiden vuodot.

Ajoneuvojen käyttö rajoitetaan olemassa oleville teille ja kulku-urille, poikkeuksena kairauslaitteiston kuljettaminen kairapaikoille, jonne ei ole mahdollista päästä teitä tai kulku-uria pitkin.

Kenttätöitä ajoitetaan huomioiden lintujen ja muiden eläinten pesimäkausi. Kosteilla alueilla kairataan vain talvikaudella, kun maa on jäässä.

Malminetsinnän jälkitoimet

Malminetsintä toteutetaan parhaiden käytettävissä olevien käytäntöjen mukaisesti, jotka Kaivosteollisuus ry on määritellyt malminetsintäoppaassaan.

Töiden päätyttyä mahdolliset vahingot dokumentoidaan ja palautetaan alkuperäiseen tilaan. Jos kairareikä jätetään suojaputki, se leikataan 20-30 cm korkeudelta maasta ja tulpataan.

Alueelle ei ole tarkoitus rakentaa tilapäisiä rakenteita eikä alueelle odoteta jäävän merkittäviä muutoksia nykytilanteeseen verrattuna.

Vakuus malminetsintälupaa varten

Hakija on valmis antamaan pankkitakauksen suomalaisesta pankista. Takauksen määrä suhteutetaan alueen luontoon, sen ominaispiirteisiin sekä suunnitellen toiminnan laajuuteen.

Otteita kaivoslaista (KaivosL 621/2011)

Kaivoslaki (KaivosL 621/2011) säätelee malminetsintää ja kaivostoimintaa määritellen oikeudet kallioperän mineraalien etsimiseen, tutkimiseen ja hyödyntämiseen.

Kaivoslain 7 §:n mukaan niin kutsuttu yleinen etsintäoikeus oikeuttaa tekemään ilman erillistä lupaa tai maanomistajan suostumusta vahinkoa aiheuttamattomia geologisia havaintoja ja mittauksia sekä vähäisiä näytteenottoja toisen maa-alueella. Alueen voi varata itselleen tekemällä varausilmoituksen, mutta se ei oikeuta malminetsintään, jota varten tarvitaan malminetsintälupa. Malminetsintälupa mahdollistaa esiintymän tarkemmat tutkimukset omalla tai toisen maalla esimerkiksi laadun, laajuuden ja hyödyntämiskelpoisuuden kannalta. Esiintymän hyödyntämistä varten tarvitaan kaivoslupa, joka mahdollistaa kaivoksen perustamisen ja kaivostoiminnan harjoittamisen. (KaivosL 2 ja 3 luku)

Kaivoslain säännökset eivät sivuuta muuta lainsäädäntöä. Tämä tarkoittaa sitä, että kaivosviranomaisen ratkaistaessa esimerkiksi kaivoslain mukaista lupa-asiaa tai toiminnanharjoittajan harjoitettaessa kaivostoimintaa, on viranomaisen sekä toiminnanharjoittajan sovellettava sekä noudatettava myös muuta voimassa olevaa lainsäädäntöä, esimerkiksi maankäyttö- ja rakennuslakia, ympäristönsuojelu- tai luonnonsuojelulakia yms.

Kaivoslaki kokonaisuudessaan on oheisaineiston liitteenä (Kaivoslaki).

Kangasjärvi – Pihtiputaan alue / Maankäytön suunnittelun tilanne

Keski-Suomen maakuntakaavassa Kangasjärven aluetta koskee Keski-Suomen strategiaa painottava merkintä *biotalouteen tukeutuva alue*.

Keski-Suomen maakuntakaavan tarkistus 2040 on vireillä ja maakuntakaava on ollut luonnoksena nähtävillä. Maakuntakaavan luonnoksessa ei ollut Kangasjärven alueella tuulivoima-alueen (tv) merkintää, mutta kunnan tavoitteena on edistää sen sisältymistä maakuntakaavan ehdotukseen. Vastaava tavoite koskee muitakin Kangasjärven tuulivoimahankkeen kuntakohtaisia tuulivoimakaava-alueita. Tavoitteena on saada ne sisältymään Keski-Suomen maakuntakaavan lisäksi myös Pohjois-Pohjanmaan ja Pohjois-Savon maakuntakaavaehdotuksiin.

Alueella ei ole voimassa olevaa yleiskaavaa. Kunnassa on tavoitteena käynnistää ensi vuoden alussa Saani- ja Elämäjärven sekä muun itäisen vesistön rantaosayleiskaava, johon Kangasjärvikin olisi sisällytetty. Koska järvi on kuivattu vuosia sitten aiemman kaivostoiminnan ympäristöhaittojen leviämisen estämiseksi, ei järvikuivissa ole jaettavaa rantarakennusoikeutta.

Pihtiputaan kunnan tavoitteena on edistää kestäviä tuulivoimahankkeita ja vihreää siirtymää laajemminkin. Kunta on neuvotellut jo pidempään kolmen kunnan (Keitele-Pihtipudas-Pyhäjärvi) alueelle ulottuvasta Kangasjärven tuulivoimahankkeesta: yhteisestä hanke-YVA:sta ja erillisistä kuntakohtaisista tuulivoimayleiskaavoista. Keiteleen kunta on näistä ensimmäisenä 21.11.2022 tehnyt päätöksen Keiteleen Kangasjärven tuulivoimapuiston osayleiskaavan laatimisesta. Pihtiputaan kunnanhallitus käsittelee Pihtiputaan Kangasjärven tuulivoimapuiston osayleiskaavan laatimispäätöstä kokouksessaan 5.12.2022. Pyhäjärvi ei ole vielä tehnyt omalta osaltaan kaavoituspäätöstä, mutta on ilmoittanut olevansa kiinnostunut osallistumisesta, mikäli Pihtipudaskin tekee kaavoituspäätöksen.

Pihtiputaalla Kangasjärven alueen kunnan ensisijainen maankäyttötavoite on tuulivoimatuotanto ja mahdollisesti vihreä siirtymä laajemminkin.

Pihtiputaan kunnan lausunto (ehdotus)

Kaivoslain mukaan malminetsinnästä tai muusta malminetsintäalueen käytöstä ei saa aiheutua:

- haittaa ihmisten terveydelle tai vaaraa yleiselle turvallisuudelle
- olennaista haittaa muulle elinkeinotoiminnalle
- merkittäviä muutoksia luonnonolosuhteissa
- harvinaisten tai arvokkaiden luonnonesiintymien olennaista vahingoittumista
- merkittävää maisemallista haittaa.

Pihtiputaan kunta katsoo, että Kangasjärven alueen ja sen ympäristön ensisijainen maankäyttötavoite on tuulivoimatuotanto ja mahdollisesti vihreä siirtymä laajemminkin. Mahdollinen malminetsintä ja erityisesti kaivostoiminta tulisi haittaamaan kyseistä elinkeinotoimintaa ja on vahvasti ristiriidassa kunnan maankäyttötavoitteiden ja vihreän siirtymän tavoitteiden kanssa.

Aiemman kaivostoiminnan seuraukset ovat nähtävissä Kangasjärven maisemassa ja luonnonympäristössä. Ympäristöhaittoja on aikanaan pyritty vähentämään kuivattamalla kokonainen Kangasjärvi. Kunta pitää lähtökohtaisesti hyvänä esillä ollutta tavoitetta mahdollisen tuulivoimapuiston tuottojen kohdentamisesta näiden ympäristöhaittojen hoitoon käytettävissä olevilla tavoilla.

Edellä mainitun perusteella Pihtiputaan kunta katsoo, että malminetsinnästä esitetyllä alueella voi aiheutua haittaa ihmisten terveydelle ja erityisesti tavoitteena olevalle elinkeinotoiminnalle, samoin mahdollisia muutoksia luonnonolosuhteisiin ja luonnonesiintymien vahingoittumista. Lupaa ei tule myöntää, ellei lupaehdoin pystytä varmistamaan, ettei nyt esitetystä malminetsinnästä tai alueen myöhemmästä hyödyntämisestä aiheudu

mainittuja haittoja. Malminetsintä ja mahdollinen kaivostoiminta on vastoin kunnan maankäyttötavoitteita Kangasjärven tuulivoimahankkeen alueella.

Pohjoisen Keski-Suomen Ympäristölautakunta antaa asiasta oman asiantuntijalausuntonsa.

Lisätiedot asian valmistelija, aluearkkitehti [REDACTED]
[REDACTED]

Oheisaineistot

- Kuulutus
- Lausuntopyyntö
- Otteita kaivoslaista

Ehdotus

Kunnanjohtaja:

Kunnanhallitus päättää hyväksyä edellä esitetyn lausuntoehdotuksen Pihtiputaan kunnan lausunnoksi asiassa.

Käsittely

[REDACTED] poistui esteellisenä (intressijäävi, hallintolain 28.3 § mukainen läheinen maanomistajana alueella) kokouksesta asiakohdan käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi klo 19.11 - 19.13.

Kunnanjohtaja täydensi päätösehdotusta kokouksessa:
Lausuntoon liitetään kunnanhallituksen 5.12.2022 kokouksessa tehdyt päätökset tuulivoima-alueiden kaavoituspäätöksistä.

Kunnanhallitus hyväksyi yksimielisesti kokouksessa annetun täydennyksen.

Päätös

Hyväksyttin kokouksessa annetulla täydennyksellä.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Ote: Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (14.12.2022 mennessä)
kaivosasiat@tukes.fi; Tied: ympäristölautakunta

Tarkastetusta, allekirjoitetusta ja 9.12.2022 nähtävänä pidetystä pöytäkirjasta otteen oikeaksi todistaa
Pihtiputaalla 9.12.2022

[REDACTED], toimistosihteeri

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa, kuntalain 136 §:n nojalla tästä päätöksestä ei saa tehdä oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta.

Ympäristötoimen lausunto Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle Pihtiputaan kunnan Kangasjärven alueelle kohdistuvasta malminetsintälupahakemuksesta

321/613/2022

Pohjoisen Keski-Suomen ympäristölautakunta 08.12.2022 § 76

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) pyytää kaivoslain (10.6.2011/621) 37 §:n nojalla lausuntoa Pihtiputaan kunnan alueelle kohdistuvasta malminetsintälupahakemuksesta. Erityisesti Tukes pyytää mainintaa tutkimussuunnitelman mukaisen toiminnan vaikutuksista alueen kaavatilanteeseen, ympäristö- ja muista vaikutuksista.

Lausunto tulee toimittaa, lupatunnus ML2022:0045 mainiten. Määräaika lausunnolle on 14.12.2022. Määräajan noudattamatta jättäminen ei estä asian ratkaisemista.

Hakemusasiakirjat ovat nähtävänä Tukesin internet-sivuilla:
<https://tukes.fi/malminetsintaluvat-ja-valtaukset>
Lisätietoja: Esa Tuominen, puh. 029 5052 018, esa.tuominen@tukes.fi tai kaivosasiat@tukes.fi

Hakemus

Hakija: Akkerman Finland Oy
Lupa-alueen nimi: Kangasjärvi
Lupatunnus: ML2022:0045
Alueen sijainti ja koko: Keitele, Pihtipudas, 1842,5 ha

Kuvaus hakemuksen mukaisesta toiminnasta

Hakijan tarkoituksena on etsiä alueelta sinkkiä, kupari, hopeaa ja kobolttia. Tutkimusmenetelmät ovat tavanomaisia malminetsintä tutkimusmenetelmiä, kuten geofysikaaliset tutkimukset, kairausnäytteenotto, geologinen ja kemiallinen tutkimus sekä magnetometrinen mittaus.

Kaavoitustilanne

Hakija on tarkistanut maakunta-, yleis- ja kuntakaavat. Maakuntakaavassa alue on merkitty mm. biotalousalueeksi. Haetulle lupa-alueelle sijoittuu Autiokankaan kiinteä muinaisjäänös.

Luonnonsuojelutilanne

Haetulla lupa-alueella ei ole suojelukohteita. Alueen pohjoispuolella on suojeltuja kosteikkoalueita.

Muun lainsäädännön rajoitukset

Hakijalla ei ole tiedossa muun lainsäädännön asettamia rajoituksia.

Arvio alueella olevista kaivosmineraaleista ja selvitys, mihin arvio perustuu

Alueelta on raportoitu Kangasjärven massiivinen sulfidiesiintymä sekä lukuisia muita pienempiä esiintymiä. Esiintymän löysi Geologian tutkimuskeskus vuonna 1965. Outokumpu louhi malmia 60 metrin syvyyteen vuonna 1984 ja malmin tiedetään jatkuvan syvemmälle.

Aluetta pidetään hyvin potentiaalisena vulkanogeenisille massiivisille perusmetalli-esiintymille, joissa tyypilliset metallit ovat sinkki, kupari, hopea ja koboltti. Tämä arvio perustuu Geologian tutkimuskeskuksen vuosina 1967-2000 suorittamiin tutkimuksiin. Alue kuuluu ns. Pyhäsalmen malmivyöhykkeeseen.

Akkerman Finland suoritti alueella helikopteri-EM mittauksia vuonna 2021 ja tunnisti lukuisia vielä tuntemattomia potentiaalisia malminesiintymiä vanhan kaivoksen ympäristössä.

Tutkimusmenetelmät, -välineet ja aikataulu

Vaihe 1: Ensimmäinen vuosi

- Kaikkien aikaisempien tutkimusten ja tulosten kokoaminen, yhtenäistäminen sekä analysointi.
- Yksityiskohtainen lennolla suoritettu magnetometrinen mittaus.
- Outokummun ja GTK:n kairaamien kairasydänten systemaattinen uudelleen loggaus ja näytteenotto.
- Alustava ympäristötutkimus, jossa tunnistetaan alueen luonnon sekä sosiaalisesti, kulttuurisesti ja historiallisesti herkäät alueet.
- Maastossa tehtävät geofysikaaliset tutkimukset, kuten indusoitu polarisaatio- ja sähkömagneettiset mittaukset.
- Näytteenottokohteiden määrittäminen ja niiden hierarkisointi.

Vaihe 2: Toinen vuosi

- Valittujen kohteiden kairausnäytteenotto
- Näytteiden geologinen ja kemiallinen tutkimus
- Geofysikaalisia mittauksia kairareijästä

Vaihe 3: Kolmas ja neljäs vuosi

- Aikaisemmat tutkimukset määrittämät kolmannen ja neljännen vuoden tutkimukset, jotka voivat koostua mm. lisäkairauksista ja erilaisista geofysikaalisista tutkimuksista.

Kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelma

Suunnitellusta kenttätyöstä ei aiheudu kaivannaisjätettä. Kairauksessa syntyvä kivisoja kerätään pois.

Vaikutukset ympäristön- ja luonnonsuojeluun, vesistöihin, pohjaveteen, ihmiseen ja maa- tai kallioperään

Kaikki malminetsinnän mahdolliset vaikutukset minimoidaan mukaan lukien kairaus, kairauspaikkojen valmistelu ja kulkureitit. Kairauspaikkojen siivous ja entisöinti suoritetaan maanomistajien kanssa yhteistyössä. Mahdolliset puiden hakkuut korvataan olemassa olevien sääntöjen ja määräysten perusteella.

Kairausvesi pidetään suljetussa systeemissä ja mahdollisten vuotojen pääsy pintavesiin estetään. Kairauslaitteilla otetaan käyttöön tiukat ennaltaehkäisevät toimenpiteet, jotta vältetään öljy- ja voiteluaineiden vuodot.

Ajoneuvojen käyttö rajoitetaan olemassa oleville teille ja kulku-urille, poikkeuksena kairauslaitteiston kuljettaminen kairapaikoille, jonne ei ole mahdollista päästä teitä tai kulku-uria pitkin.

Kenttätyöt ajoitetaan huomioiden lintujen ja muiden eläinten pesimäkausi. Kosteilla alueilla kairataan vain talvikaudella, kun maa on jäässä.

Hakijan ehdotus vakuudeksi hakemuksessa esitetylle toiminnalle ja perustelut

Hakija on valmis antamaan pankkitakauksen suomalaisesta pankista. Takauksen määrä suhteutetaan alueen luontoon, sen ominaispiirteisiin sekä suunnitellen toiminnan laajuuteen.

Selvitys jälkitoimenpiteistä malminetsintäalueella toiminnan lopettamisen jälkeen

Malminetsintä toteutetaan parhaiden käytettävissä olevien käytäntöjen mukaisesti, jotka Kaivosteollisuus ry on määritellyt malminetsintäoppaassaan.

Töiden päätyttyä mahdolliset vahingot dokumentoidaan ja palautetaan alkuperäiseen tilaan. Jos kairareikä jätetään suojaputki, se leikataan 20-30 cm korkeudelta maasta ja tulpataan. Alueelle ei ole tarkoitus rakentaa tilapäisiä rakenteita eikä alueelle odoteta jäävän merkittäviä muutoksia nykytilanteeseen verrattuna.

Ympäristötoimen taustaselvitys

Malminetsintäalueesta noin 46 ha kohdistuu Pihtiputaan kunnan alueelle. Taustaselvitys kohdistuu tälle alueelle ja koskee Pihtiputaan alueella sijaitsevia suojelu- ym. kohteita.

Suojelualueet

Lähimmät suojelualueet, Varsivuori-Louhukangas-Saukonlähde Natura-alue (FI0900061) ja yksityismaiden suojelualue Kattilavirran-Pieni Koiramäen luonnonsuojelualue, sijaitsevat noin 3 kilometrin etäisyydellä malminetsintäalueesta pohjoiseen/luoteeseen.

Pohjavesialueet

Lähimmät luokitellut pohjavesialueet sijaitsevat noin 6,5 km:n etäisyydellä malminetsintäalueesta luoteeseen, Koivujoki (2 lk.), ja noin 8,4 km länteen, Liitonmäki (1 lk.). Lisäksi noin 4,2 km pohjoiseen sijaitsee Lintukankaanharjun 2E-luokiteltu pohjavesialue.

Vesistöt

Itä-Suomen ympäristölupaviraston 6.2.2009 antaman päätöksen nro 5/09/1 mukaan Kangasjärven järvikuviota ei pidetä vesilain (264/1961) 1 luvun 1 §:ssä tarkoitettuna vesistönä. Järvi on kuivatettu.

Kangasjärvestä länteen ja edelleen etelään Nilakkaan virtaa Kangasjoki. Kangasjoki on luokiteltu ekologiselta tilaltaan tyydyttäväksi ja tilatavoite hyvä on asetettu saavutettavaksi vuoteen 2027 mennessä. Määräaikaa on pidennetty teknisen kohtuuttomuuden vuoksi. Perusteluissa on todettu seuraavaa: "Kangasjärven vanhan satelliittikaivoksen jälkihoitotöiden toteuttamiselle ei asetetuissa aikamääreissä ole teknis-taloudellisia toteuttamiskeinoja tai mahdollisuuksia, jonka takia määräajanpidentäminen on tarpeen. Erityisesti pilaavilla aineilla viitataan sinkkiin ja vähäisemmässä määrin mangaaniin."

Muut suojelumerkinnät ja luontoarvot

Malminetsintäalue sijoittuu koskiensuojelulailta suojellulle valuma-alueelle Rautalammin reitin Kuhankosken yläpuolisessa vesistössä. Alue on suojeltu vesivoiman rakentamiselta.

Kangasjärven pohjoispuolella Karkeisvuoren alueella on Suomen luontotyyppien uhanalaisuus kartoituksessa 2018 havaittu kalliometsä.

Noin 700 metriä malminetsintäalueesta luoteeseen sijaitsee kartoitettu läheteikkö.

Maakuntakaava

Keski-Suomen maakuntakaavassa Kangasjärven aluetta koskee kaavamerkintä biotalouteen tukeutuva alue.

Malminetsinnän vaikutukset

Malminetsintähakemuksessa ympäristöön aiheutuvia vaikutuksia on käsitelty yleispiirteisellä tasolla ja ehkäiseviä toimenpiteitä ei ole tarkasti kuvattu.

Malminetsintähakemuksessa on esitetty kaivannaisjätteen jätehuoltohuoltosuunnitelman osalta, että suunnitellusta kenttätöistä ei aiheudu kaivannaisjätettä, mutta kairauksessa syntyvä kivisoija kerätään pois. Hakijan tulisi arvioida syntyvää kivisoijan määrää ja esittää suunnitelma siitä, minne kivisoija toimitetaan.

Hakemuksessa on todettu, että kairausvesi pidetään suljetussa systeemissä ja mahdollisten vuotojen pääsy pintavesiin estetään. Suunnitelmassa tulisi kertoa tarkemmin, millä toimenpiteillä valumat pintavesiin estetään. Myös kairauslaitteiden öljy- ja voiteluaineiden vuotojen ehkäisyn osalta tulisi kertoa tarkemmin, mitä mainitut ennaltaehkäisevät toimet ovat.

Yhteenveto

Kaivoslain 11 §:n mukaan malminetsintäluvan nojalla tapahtuvasta malminetsinnästä ja muusta malminetsintäalueen käytöstä ei saa aiheutua:

- 1) haittaa ihmisten terveydelle tai vaaraa yleiselle turvallisuudelle;
- 2) olennaista haittaa muulle elinkeinotoiminnalle;
- 3) merkittäviä muutoksia luonnonolosuhteissa;
- 4) harvinaisten tai arvokkaiden luonnonesiintymien olennaista vahingoittumista;

5) merkittävää maisemallista haittaa.

Alueella toimittaessa on kiinnitettävä erityistä huomiota siihen, että vesiä ei johdeta siten, että aiheutettaisiin alueella entisen kaivostoiminnan jäänteinä olevien happamien päästöjen ja metallien kulkeutumista edelleen vesistöön.

Työt tulee suorittaa sellaisena aikana, että niillä ei häiritä pesimärauhaa ja maastoon jäävät jäljet pysyvät mahdollisimman vähäisinä. Maisemahaitat on minimoitava jo työn suunnitteluvaiheessa ja työn jäljet tulee ennallistaa mahdollisimman hyvin.

Vaikka nyt on kyseessä malminetsintälupahakemus, on hyvä jo tässä vaiheessa ottaa huomioon alueen ympäristön ominaispiirteet siinä määrin, että on mahdollista arvioida myös varsinaisen kaivoshankkeen tosiasiallisia toteutusmahdollisuuksia, mikäli hyödynnettävissä oleva esiintymä löytyy.

Oheismateriaali:

- Malminetsintälupahakemus

Lisätiedot: Ympäristötoimen toimialajohtaja [REDACTED]
[REDACTED]

Ehdotus

Ympäristötoimen toimialajohtaja:

Pohjoisen Keski-Suomen ympäristölautakunta Pihtiputaan ympäristönsuojeluviranomaisena toteaa lausuntonaan, että alueen ympäristön ominaispiirteet ja luontoarvot on selvitettävä riittävällä tarkkuudella jo hankkeen tässä vaiheessa, jotta toimintaa voidaan suunnitella haitat minimoiden.

Malminetsintähakemuksessa ympäristöön aiheutuvia vaikutuksia on käsitelty yleispiirteisellä tasolla ja ehkäiseviä toimenpiteitä ei ole tarkasti kuvattu.

Malminetsintähakemuksessa on esitetty kaivannaisjätteen jätehuoltohuolto-suunnitelman osalta, että suunnitellusta kenttätyöstä ei aiheudu kaivannaisjätettä, mutta kairauksessa syntyvä kivosoja kerätään pois. Hakijan tulisi arvioida syntyvää kivosoijan määrää ja esittää suunnitelma siitä, minne kivosoja toimitetaan.

Hakemuksessa on todettu, että kairausvesi pidetään suljetussa systeemissä ja mahdollisten vuotojen pääsy pintavesiin estetään. Suunnitelmassa tulisi kertoa tarkemmin, millä toimenpiteillä valumat pintavesiin estetään.

Alueella toimittaessa on kiinnitettävä erityistä huomiota siihen, että vesiä ei johdeta siten, että aiheutettaisiin alueella entisen kaivostoiminnan jäänteinä olevien happamien päästöjen ja metallien kulkeutumista edelleen vesistöön.

Myös kairauslaitteiden öljy- ja voiteluaineiden vuotojen ehkäisyn osalta tulisi kertoa tarkemmin, mitä mainitut ennaltaehkäisevät toimet ovat.

Työt tulee suorittaa sellaisena aikana, että niillä ei häiritä pesimärauhaa ja maastoon jäävät jäljet pysyvät mahdollisimman vähäisinä. Maisemahaitat on minimoitava jo työn suunnitteluvaiheessa ja työn jäljet tulee ennallistaa mahdollisimman hyvin.

Päätös

Hyväksyttiin.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

14.12.2022 Ote Tukes, Pihtiputaan kunnanhallitus

Pöytäkirjanotteen oikeaksi todistaa Viitasaarella 14.12.2022

Kanslisti

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes)
Valtakatu 2
96100 Rovaniemi

kaivosasiat@tukes.fi

Viite: Lausuntopyyntö 07.11.2022

**ELY-keskuksen lausunto Akkerman Finland Oy:n malminetsintälupahakemuksesta,
lupatunnus ML2022:0045**

Hakemus koskee kaivoslain mukaista malminetsintälupaa Pihtiputaan ja Keiteleen kunnissa sijaitsevalle alueelle, jonka kokonaispinta-alasta pieni osa, noin 50 ha, sijaitsee Pihtiputaalla. Tässä lausunnossa tarkastellaan malminetsintäaluetta Pihtiputaan kunnan osalta. Keitele on Pohjois-Savon ELY-keskuksen toimialuetta.

Hakemuksen mukaan malminetsinnän menetelmiä ovat mm. yksityiskohtainen lennokilla suoritettu magnetometrinen mittaus, Outokummun ja GTK:n kairaamien kairasydänten systemaattinen uudelleen loggaus ja näytteenotto, maastossa tehtävät geofysikaaliset tutkimukset, kuten indusoitu polarisaatio- ja sähkömagneettiset mittaukset, valittujen kohteiden kairausnäytteenotto, geofysikaalisia mittauksia kairareil'istä. Tutkimukset jakaantuvat neljän vuoden jaksolle. Hakija pitää aluetta potentiaalisena vulkanogeneettisille perusmetalliesiintymille, joita ovat sinkki, kupari, hopea ja koboltti. Arvio perustuu alueelta tehtyihin aikaisempiin raportointeihin.

Luonnonsuojelualueet

Malminetsintäalueella Pihtiputaan puoleisella alueella ei ole Natura 2000 -alueita, perustettuja luonnonsuojelualueita, luonnonsuojeluohjelmien kohteita tai valtiolle suojelutarkoituksiin hankittuja kiinteistöjä.

Uhanalaiset lajit

Malminetsintäalueella Pihtiputaan puoleiselta alueelta on tiedossa liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikka, josta on tehty vuonna 2006 luonnonsuojelulain 72§ mukainen rajauspäättös. Liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikkoja koskee hävittämis- ja heikentämiskielto (luonnonsuojelulaki 49 §). Kohde tulee huomioida kairausten suunnittelussa, esimerkiksi mahdollisten puiden kaatamisen ja maastoon tehtävät ajourien osalta. Pihtiputaan puoleiselta maa-alueelta ei ole Lajitietokeskuksen Viranomaisportaalien mukaan tiedossa muita rauhoitettujen tai uhanalaisten lajien esiintymiä.

Luonnontilaiset pienvedet ja muut vesistöt

14.12.2022

Malminetsintäalueen Pihtiputaan puoleisen alueen pohjoisin osa sijaitsee Kangasjärven ympärillä, joka on kuivatettu järvi. Kangasjärvestä lähtevä uoma Kangasjoki on vesienhoitosuunnitelman mukaan luokiteltu ekologiselta tilaltaan tyydyttäväksi ja kemialliselta tilaltaan hyvää huonommaksi. Tavoitteena on hyvän tilan saavuttaminen vuoteen 2027 mennessä. Paineiksi Kangasjoen tilan saavuttamiseksi on todettu pistekuormituksena kaivosvedet, jotka aiheuttavat kemiallista kuormitusta, suolaantumista ja happamoitumista. Hankealue sijaitsee Kangasjoen valuma-alueella. Vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisestä annetun lain (VMJL, 1299/2004) mukaan lupaprosesseissa on otettava huomioon mitä vesienhoitosuunnitelmassa esitetään toiminnan vaikutusalueen vesien tilaan ja käyttöön liittyvistä seikoista (YSL, 527/2014, 51 §). Toiminnan seurauksena yhdenkään tilamuuttujan tila ei saa laskea alemmalle tasolle, joten kaivostoiminnan vesienkeräys ja puhdistaminen ennen niiden laskemista Kangasjokeen tai muihin vesistöihin tulisi tehdä tarvittavalla huolellisuudella ja tarkkuudella.

Pohjavesialueet

Pihtiputaan kunnan alueelle kohdistuva malminetsintälupahakemus ei sijaitse luokitellulla pohjavesialueella, lähin luokiteltu vedenhankinnalle tärkeä pohjavesialue sijaitsee yli kolmen kilometrin etäisyydellä.

Pohjavettä esiintyy myös luokiteltujen pohjavesialueiden ulkopuolella. Malminetsinnässä tulee huomioida lainsäädäntöön perustuva pohjaveden pilaamiskielto (YSL 17§) ja pohjaveden muuttamiskielto ilman vesilain mukaista lupaa (VL 3:2). Malminetsinnallisista toimenpiteistä ei saa aiheutua pohjaveden haitallista purkautumista, pohjaveden pinnan alenemista tai heikkolaatuisten pintavesien imeytymistä pohjavesimuodostumaan. Mikäli toimenpiteistä voi aiheutua edellä mainittuja seurauksia, toimenpiteille tulee hakea vesilain mukainen lupa (VL 3:2) aluehallintovirastolta.

Vaikka kohde ei sijaitse tärkeällä pohjavesialueella tai sen välittömässä läheisyydessä, tulee malminetsintätutkimuksissa noudattaa hyviä toimintatapoja ja pitää huolta kairauskaluston kunnosta.

Kairauskalustosta ei saa vuotaa polttonesteitä ympäristöön. Mineraaliöljyjen sijaan suositellaan käytettäväksi biohajoavia öljyjä. Koneissa tulee olla mukana öljyntorjuntaan liittyvä imeytyskalusto. Koneita ei saa huoltaa pohjavesialueella eikä pohjavesialueen läheisyydessä, vaan se on kuljetettava asianmukaisella jätehuollolla ja toimiluvalla varustettuun huoltopisteeseen.

Kairaustankoja ei saa jättää porausreikiin. Porausreiät tulee tiivistää ja sulkea bentoniitilla maanpinnasta.

Maisema-arvot

Suunnitellulle malminetsintäalueelle ei sijoitu maisema-alueita tai Keski-Suomen maakuntakaavan kulttuuriympäristön vetovoima-aluetta

14.12.2022

Pihtiputaan kunnan puolella. Malminetsintäalueen välittömään läheisyyteen ei myöskään sijoitu perinnemaisemakohteita.

Lausuntoa on pyydetty mm. siitä, onko hanketta mahdollista tehdä ilman merkittävää maisemallista haittaa. Malminetsintälupahakemuksessa ei ole kuvattu hankealueen maiseman nykytilaa tai esitetty erillistä arvioita suunnitellun toiminnan maisemavaikutuksista. Alue on karttatarkastelun perusteella pääosin metsätalousvaltaista maisemaa, jossa kuitenkin on pieni vanhemman metsän alue Pihtiputaan kunnan itärajalla. Ympäristöä muuttavaa toimintaa, jolla todennäköisesti on muiden ympäristövaikutusten ohella lyhyt- tai pitkäkestoista vaikutusta maisemaan ovat ainakin kairausten jäljet, puiden kaataminen ja maastoon tehtävät ajourat. Lupahakemuksesta ei ilmene tarkemmin miten erityyppinen toiminta tulee sijoittumaan malminetsintälupahakemusalueelle. Kyseisellä hankkeella ei todennäköisesti ole merkittävää maisemavaikutusta Pihtiputaan kunnan alueelle sijoittuvalla malminetsintäalueella, mutta annettujen tietojen perusteella on vaikea arvioida mahdollisen maisemahaitan astetta.

Lausunnon valmisteluun ovat osallistuneet myös ylitarkastaja [REDACTED]
[REDACTED] ylitarkastaja [REDACTED] ja Hydrogeologi [REDACTED].

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Asian on esitellyt biologi [REDACTED] ja ratkaissut yksikön päällikkö [REDACTED].

Tämä asiakirja KESELY/2620/2022 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument KESELY/2620/2022 har godkänts elektroniskt

Ratkaisija [REDACTED] 14.12.2022 15:53

Esittelijä [REDACTED] 14.12.2022 13:21

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes)
Valtakatu 2
96100 Rovaniemi
kaivosasiat@tukes.fi

ML2022:0045, Akkerman Finland Oy

**Pohjois-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lausunto
malminetsintälupahakemuksesta ML2022:0045, Akkerman Finland Oy, Pihtipudas ja
Keitele**

**Pohjois-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen
lausunto malminetsintälupahakemuksesta ML2022:0045**

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto TUKES on pyytänyt Pohjois-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta (myöhemmin ELY-keskus) lausuntoa Keiteleen ja Pihtiputaan alueella tehtävän malmietsinnän toteutuksesta ja siitä voidaanko malmietsintää toteuttaa ilman, että siitä aiheutuu kaivoslain (621/2011) 11 §:n mukaisesti:

- 1. haittaa ihmisten terveydelle taikka vaaraa yleiselle turvallisuudelle*
- 2. merkittäviä muutoksia luonnon olosuhteissa*
- 3. harvinaisten tai arvokkaiden luonnonolosuhteiden olennaista vahingoittumista*
- 4. merkittävää maisemallista haittaa*

ELY-keskus toteaa, että malminetsintäalueelle sijoittuu osittain Hoikkasuo-Räsäsuon soidensuojelun täydennysehdotuksen alue, joka on myös suojelualuevarauksena valmisteilla olevassa Pohjois-Savon maakuntakaava 2040:ssä. Soidensuojeluun tästä alueesta on hankittu valtiolle noin 60 hehtaarin alue suon länsiosasta (kiinteistö 239-405-20-11). Malminetsintäalueen itäosa rajoittuu voimassa olevassa maakuntakaavassa suojelualueena merkittyyn Lahnasjärvien Keskimmäiseen Lahnasjärveen.

Alueelle sijoittuu myös Petometsän yksityismaiden luonnonsuojelualue. Alueen rauhoitusmääräyksissä on kielletty mm. metsän hakkaaminen ja moottoriajoneuvolla liikkuminen.

Alueelle sijoittuu lisäksi pienialaisia metsälain mukaisia erityisen tärkeitä elinympäristöjä (Metsäkeskus, avoin metsä- ja luontotieto).

Räsäsuon itäreunalla on silmälläpidettävän (NT) jauhehankajakälän (*Evernia mesomorpha*) esiintymätieto ja Kangasjärven länsipuolella liito-oravahavainto. Hoikkasuo-Räsäsuu on arvokas linnuston muutonaikainen

23.11.2022

levähdysalue ja pesimäalue ja konekäyttöistä liikkumista alueella ei tule tehdä pesintäaikana. Myös Keskimmäisen Lahnasjärven ranta-alue on pesimäaikana häiriöille herkkää aluetta.

Suojelualueet, suojelualuevaraukset, lajiesiintymät sekä lintujen pesimäajat on huomioitava malminetsintätoiminnassa.

Alueella on ainakin kaksi kiinteää muinaisjäännettä (Autiokangas ja Mäenpää). Muinaisjäännettien osalta on pyydettävä lausunto alueelliselta vastuumuseolta.

Etsintäalue ei sijaitse pohjavesialueella, mutta etsintäalueella ja sen välittömässä läheisyydessä sijaitsee lähteitä, joiden sijainti on huomioitava kuljettaessa erityisesti mönkijöillä, moottorikelkoilla ja kairauskoneilla. Lisäksi etsintäalueella olevat järvet, joet ja lammet tulee huomioida niin, ettei suoritettavalla etsintätoiminnalla ole haitallisia vaikutuksia vesistöön. Etsinnän kairauspaikat sekä mahdollisten tutkimusojien sijainnit tulee ilmoittaa kartalla ELY-keskukselle vähintään kuukautta ennen töiden aloittamista. Etsintätoiminnasta tulee ilmoittaa lähikiinteistöjen omistajille hyvissä ajoin.

Kairauksissa käytettävän kaluston toimivuuden osalta ELY-keskus katsoo, että alueella tulee käyttää sellaista kairauskalustoa, josta ei aiheudu öljy taikka muitakaan haitallisten aineiden päästöjä ympäristöön. Mikäli etsintätoiminnasta johtuen alueelle pääsee esimerkiksi öljyä, tulee kyseiset pilaantuneet maa-ainekset poistaa ja toimittaa käsittelyyn asianmukaiseen vastaanottoipaikkaan.

Etsintäalueella sijaitsee vanha Kangasjärven kaivos. Mikäli etsintätoimintoja suoritetaan kyseisellä alueella, tulee alueella mm. tehdyt vesienohjaustoimenpiteet huomioida, eikä niiden toimivuutta saa heikentää. Lisäksi tulee huomioida, että alueella vallitsevaa tilannetta ei muuteta haitallisempaan suunta esimerkiksi helpottamalla vesien johtumista sivukivialueen sisäkerrokseen taikka muuten aiheuteta tilannetta, jonka seurauksena alueella olevien kiviainesten haponmuodostus kiihtyy. Tarvittaessa lisätietoja alueesta saa Pohjois-Savon ELY-keskuksesta.

ELY-keskuksen näkemyksen mukaan alueella suoritettavilla, hakemuksen mukaisilla tutkimustoilla ei ole haittaa ihmisten terveydelle taikka vaaraa yleiselle turvallisuudelle. Melun osalta ELY-keskus toteaa, että asuin- taikka lomakiinteistöjen läheisyydessä tulee huomioida häiriintyvien kohteiden sijainti ja suunnitella etsintätoiminnan toteutus niin, ettei aiheuteta kohtuutonta häiriötä.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Asian on esitellyt ympäristöylitarkastaja [REDACTED] ja ratkaissut ympäristöylitarkastaja [REDACTED].

Luonnonsuojeluasioiden osalta asian valmisteluun on osallistunut luonnonsuojelun ylitarkastaja [REDACTED].

23.11.2022

POSELY/3177/2022

Tämä asiakirja POSELY/3177/2022 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument POSELY/3177/2022 har godkänts elektroniskt

Esittelijä [REDACTED] 23.11.2022 08:25

Ratkaisija [REDACTED] 23.11.2022 08:06

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto TUKES

MLL2022:0045

Keitele ja Pihtipudas Akkerman Finland Oy:n malminetsintälupahakemus alueella Kangasjärvi

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto on pyytänyt Pohjois-Savon alueellisen vastuumuseon (Kuopion kulttuurihistoriallinen museo) lausuntoa koskien Keiteleen ja Pihtiputaan kuntien alueelle kohdistuvaa Akkerman Finland Oy:n malminetsintälupahakemusta. Museo antaa lausuntonsa Pohjois-Savon arkeologisen kulttuuriperinnön osalta (Keitele).

Malminetsintälupaa haetaan alueelle, jolle hakija ehdottaa nimeä Kangasjärvi. Alue on kooltaan 1842,5 hehtaaria ja se sijaitsee Pihtiputaan ja Keiteleen kuntien alueella. Aluetta pidetään potentiaalisena vulkanogeenisille massiivisille perusmetalliesiintymille, kuten sinkki, kupari, hopea ja koboltti (GTK tutkimukset 1967–2000). Alue kuuluu ns. Pyhäsalmen malmivyöhykkeeseen ja alueella on ollut kaivostoimintaa vuoteen 1984 saakka. Tutkimusmenetelmiksi ensimmäisen vuoden aikana on suunniteltu magnetometrisiä mittauksia, vanhojen kairasydänten näytteenottoa, erilaisia geofysikaalisia tutkimuksia maastossa sekä näytteenottokohteiden määrittäminen. Toisena vuotena tapahtuvat kairausnäytteenotto ja geofysikaaliset mittaukset kairanrei 'istä. Nämä jatkuvat myös vuosina kolme ja neljä. Ajoneuvojen käyttö rajoitetaan oleville teille ja kulku-urille mutta samalla todetaan, että kairauslaitteistoa kuljetetaan myös kairapaikoille, jonne ei pääse teitä tai kulku-uria pitkin.

Hankealueelta tunnetaan yksi kiinteä muinaisjäänös, **Autiokankaan historiallinen asuinpaikka** (rekisteritunnus 1000026354). Kohde on havaittu vuonna 2013 Metsähallituksen toimesta tehdyssä yleisinventoinnissa (Metsähallitus. Pohjoinen Keski-Suomi kulttuuriperintöinventointi 2013. Soini, Kyyjärvi, Karstula, Kivijärvi, Kinnula, Kannonkoski, Viitasaari, Pihtipudas, Keitele, Vesanto.). Lisätietoja kohteesta saa muinaisjäänösrekisteristä <https://www.kyppi.fi/to.aspx?id=112.1000026354>. Hankealueen keskelle jäävät **Mäenpään kivikautinen asuinpaikka** ja **Tampilan kivikautinen irtolöytöpaikka** sijaitsevat olevien tilakeskusten alueilla ja ne on rajattu malminetsintäalueen ulkopuolelle. Alueen halki virtaa Kumpusjoki, joiden rantojen tuntumasta alueen esihistorialliset löydöt on tehty. Lisäksi alueen lidar- ja vinovalovarjostemalleissa on havaittavissa mahdollisia hiilimiiluja tai tervahautoja ainakin neljällä alueella (esitetty liitekartalla).

Kuopion kaupunki
Kulttuurihistoriallinen museo
Räikkönen Tytti

Asianro 1933/11.04.00/2022

13.12.2022

Muinaismuistolaki (295/63) kieltää kaikenlaisen muinaisjäännökseen kajoamisen, kaivamisen ja peittämisen. Laki rauhoittaa myös ennestään tuntemattomat muinaisjäännökset. Muinaismuistolain 14 § ja 16 § mukaan, jos työn aikana tavataan kiinteä muinaisjäännös (esimerkiksi tervahauta, pyyntikuoppa, kaskiraunio, nauriskuoppa tms) tai muinaisesine, jota aikaisemmin ei ole tunnettu, on työ muinaisjäännöksen kohdalla heti keskeytettävä ja työn johdon viipymättä saatettava asia Pohjois-Savon alueellisen vastuumuseon tietoon tarpeellisia toimenpiteitä varten (kulttuurihistoriallinenmuseo@kuopio.fi) Malminetsinnässä tehdyt mittaukset, kairaukset sekä työkoneiden siirroista aiheutuva maanpinnan rikkoutuminen eivät saa vahingoittaa alueen arkeologista kulttuuriperintöä.

Koska alueella sijaitsee todennäköisesti ennestään tuntemattomia kiinteitä muinaisjäännöksiä, museo edellyttää Kaivoslain 51 §:n kohtaan 7 viitaten, että näytteenottopaikat sekä kairakoneen maastoreitit ilmoitetaan museolle hyvissä ajoin ennen työn aloittamista. Museo arvioi toimenpiteiden mahdolliset vaikutukset alueen arkeologiseen kulttuuriperintöön sekä tarvittaessa ottaa kantaa niihin ja tekee tarvittavat maastotarkastukset uusien kohteiden osalta.

[Redacted signature]

museonjohtaja

[Redacted signature]

intendentti

Asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti Kuopion kaupungin asianhallintajärjestelmässä. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.

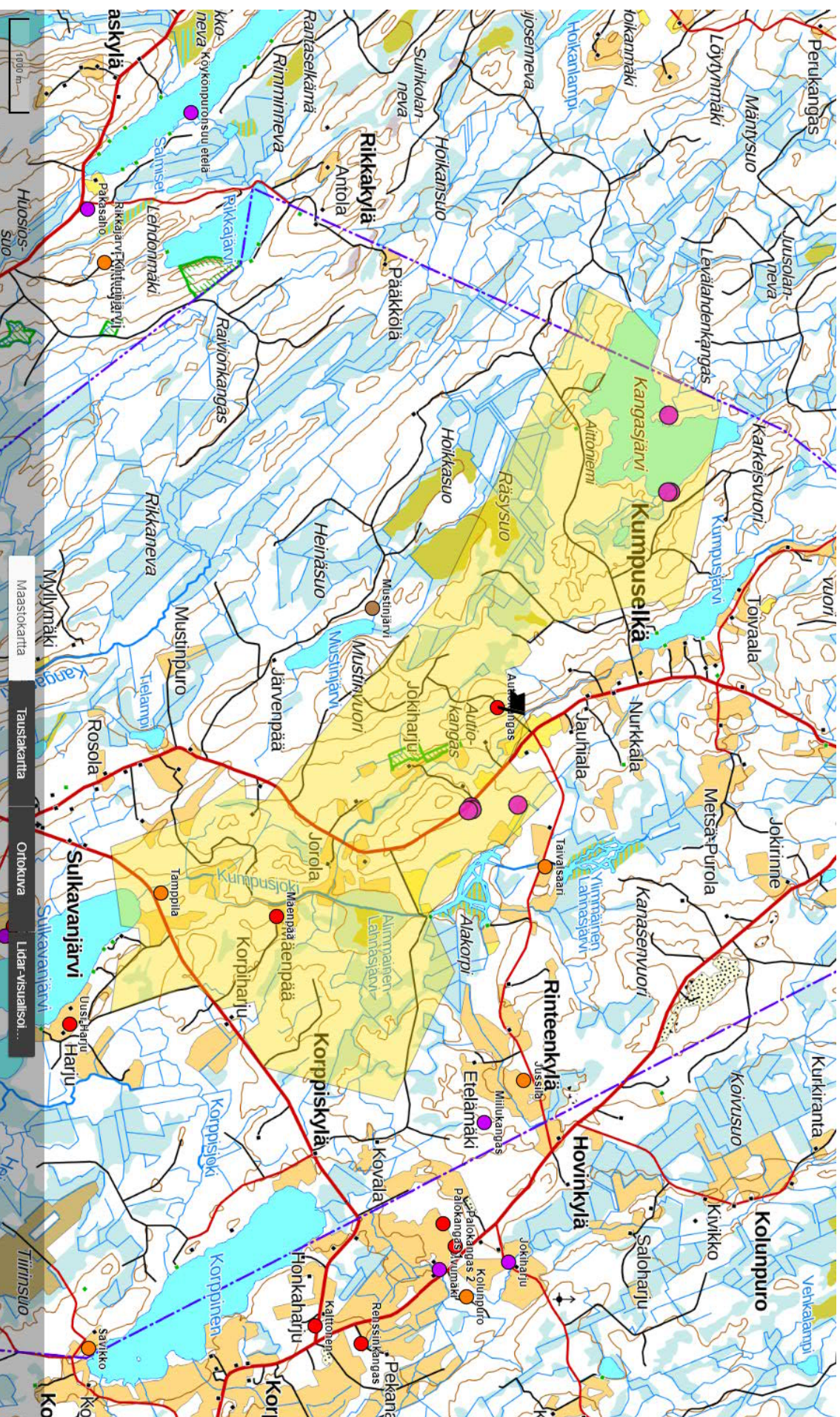
Liitteet

Keitele Kangasjärven malminetsintäalueen arkeologinen kulttuuriperintö

Tiedoksi

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto TUKES
Museovirasto
Pohjois-Savon ELY-keskus

Muinaisjäännösrekisterin mukaiset rekisterikohteet 13.12.2022 Keitele Kangasjärvi malmi- ja kiviluotapahakemusalue. Lisäksi hankealueella violettia nimettömiä pöly- ja hienorakenteisia kiviluotapahakemuskatteja.

Valmistelija intendentti [REDACTED]

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes)

Valtakatu 2

96100 Rovaniemi

kaivosasiat@tukes.fi

Lausuntopyyntö 7.11.2022

Pihtipudas, malminetsintälupahakemus Akkerman Finland Oy, Kolima.

Lupatunnus ML2022:0045

Keski-Suomen museolle on tullut lausuntopyyntö koskien Akkerman Finland Oy:n tekemää malminetsintälupahakemusta. Hakemusalue käsittää 1842 ha Pihtiputaan ja Keiteleen kuntien alueella. Keski-Suomen museo antaa lausunnon Pihtiputaan kunnan alueen osalta malminetsintälupahakemuksesta. Hakemusalueen Pihtiputaan kunnan osasta ei tunneta muinaismuistolain (295/1963) suojelemia kiinteitä muinaisjäännöksiä. Hakemusalueella ei ole rakennettuun kulttuuriympäristöön kuuluvia rakennuksia tai pihapiirejä.

Keski-Suomen museolla ei ole huomautettavaa malminetsintälupahakemukseen.

Keski-Suomen museo

13.12.2022

KESKI-SUOMEN MUSEO

Vapaudenkatu 28

PL 634, 40101 Jyväskylä

puh. 050 568 7072

keski-suomenmuseo.toimisto@jyvaskyla.fi

[REDACTED]
museotoimenjohtaja
[REDACTED]

Lausunto on allekirjoitettu sähköisesti asianhallintajärjestelmässä. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.

Tiedoksi:

kirjaamo@museovirasto.fi

Asiakirjan ovat allekirjoittaneet

Nimi	Tunnistautuminen	Aika
██████████	Telia Tunnistus	28.11.2022 13:15:34 UTC+02:00
██████████	Telia Tunnistus	29.11.2022 10:01:21 UTC+02:00

Tämä dokumentti on sähköisesti allekirjoitettu

Sisällys: - Kansilehti (1 sivu)
- Alkuperäinen dokumentti (4 sivua)

Kansilehden sivu 1/1

Metsähallitus
PL 94
01301 Vantaa
kirjaamo@metsa.fi

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes)
kaivosasiat@tukes.fi

Viite: Lausuntopyyntö 7.11.2022

Metsähallituksen lausunto malminetsintälupahakemuksesta ML2022:0045, Kangasjärvi, Pihtipudas ja Keitele, Akkerman Finland Oy

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) pyytää Metsähallitukselta kaivoslain 37 §:n nojalla lausuntoa Pihtiputaalle ja Keiteleelle kohdistuvasta malminetsintälupahakemuksesta ML2022:0045, Kangasjärvi.

Malminetsintälupahakemusalueen pinta-ala on 1842,5 ha ja sijaitsee osin Metsähallituksen hallinnassa olevilla kiinteistöillä:

Tulosalue, Metsähallitus	Kiinteistön nimi	Kiinteistö	Ala, ha
Liiketoiminta	Laurila	239-405-22-0	218,83
Luontopalvelut	Räsyesuo	239-405-20-11	19,98
Liiketoiminta	Laurila	239-405-22-0	23,26

Hakemusalue jakaantuu Metsähallituksen tulosalueiden kesken siten, että Luontopalveluiden hallinnassa on 23,26 ha ja liiketoimintojen hallinnassa 238,81 ha.

Tukes on pyytänyt Metsähallitukselta lausuntoa erityisesti siitä, että voidaanko malminetsintäalueella tehdä tehokasta malminetsintää hakemuksessa esitetyillä tutkimusmenetelmillä ilman, että siitä aiheutuu ilman kaivoslain (621/2011) 11 §:n mukaisesti merkittäviä mm. muutoksia luonnonolosuhteissa tai harvinaisten tai arvokkaiden luonnonesiintymien olennaista vahingoittumista tai merkittävää maisemallista haittaa.

Esitettyyn hakemukseen Metsähallitus lausuu mielipiteenään seuraavaa:

Yleistä

Metsähallitus pitää tärkeänä, että malminetsintäalueiden tutkimustoiminnassa huomioidaan alueiden maisema-, luonto- ja kulttuuriarvot mahdollisimman hyvin. Tietoja Metsähallituksen mailla olevista arvokkaista, huomioon otettavista kohteista löytyy mm. Suomen Lajitietokeskuksen Laji.fi-portaalin kautta ja Retkikartta.fi-palvelusta sekä Museoviraston muinaisjäännösrekisteristä. Luvansaajan tulee myös tunnistaa lupa-alueella olevat muut mahdolliset metsälain 10 §:n erityisen tärkeät

elinympäristöt, luonnonsuojelulain ja muinaismuistolain määrittelemät kohteet ja ottaa ne huomioon tutkimustoiminnassa.

Malminetsinnän kannalta välttämätön maastoliikenne tulee tapahtua erityisen varovaisesti maastoa vaurioittamatta. Suoalueilla ja pehmeiköillä tulee noudattaa suurta varovaisuutta ja mahdollisesti suorittaa näillä kohteilla maastotyöt maan ollessa roudassa sekä välttää työskentelyä kelirikon aikana.

Luonnonsuojelualueet ja suojeluun varatut alueet

Alueella on Hoikkasuo-Räsysuon soidensuojelun täydennysehdotuksen kohde. Malminetsinnästä ei kuitenkaan arvioida aiheutuvat merkittävää haittaa kohteen lajistolle tai luontotyypeille.

Uhanalaiset lajit

Alueen maakotkatilanne on epäselvä, mutta reviirimallin perusteella kotkalle parhaiten soveltuvat alueet jäävät hakemusalueesta sivuun. On epätodennäköistä, että mahdollinen kateissa oleva pesä olisi malminetsintään vaikuttavalla alueella.

Lupamääräyksissä olisi korostettava toiminnanharjoittajan vastuuta ajantasaisista lajiesiintymiä koskevista tiedoista ja toiminnan järjestämisestä siten, ettei sillä vaaranneta uhanalaisten lajien esiintymiä. Tätä vastuuta ei voida siirtää viranomaiselle päätökseen sisältyvällä lupamääräyksellä, joka edellyttää tutkimussuunnitelman esittämistä luonnonsuojeluviranomaiselle ennen tutkimustöiden aloittamista.

Arvokkaat luontokohteet, pienvesistöt ja niiden välittömät ympäristöt

Hakemusalueen valtionmailla voi olla kartoittamattomia arvokkaita luontokohteita, kuten lähteitä, reheviä soita, puron- ja noronvarsimetsiä, suon metsäsaarekkeita ja karuja soita. Alueet ovat lajistollisesti ja luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokkaita elinympäristöjä ja joilla voi olla harvinaista ja uhanalaista kasvilajistoa. Toimintaa ko. alueilla tulee välttää, jotta ne säilyisivät mahdollisimman luonnonmukaisessa tilassa. Esimerkiksi alueilla ei tule tehdä tutkimuskaivantoja ja muutkin tutkimustoiminnot tulee tehdä siten, että elinympäristöjen ominaispiirteet säilytetään (vrt. metsälain 10 §:n säädökset). Tutkimustoimintaa pienvesistöjen läheisyydessä tulee välttää myös vesiensuojellullisista syistä. Kohteiden rajauksia löytyy Retkikartta-palvelusta <http://www.retkikartta.fi>. Kaikkia kohteita ei löydy edellä mainitusta palvelusta, joten hakijayhtiön tulee selvittää puuttuvat tiedot.

Luonnonsuojelu- ja vesilain viranomaisvalvonnasta alueella vastaa Pohjois-Savon ja Keski-Suomen ELY-keskukset (sijainti molempien alueilla). Tarkemmat tiedot mainituista alueen vesiluontotyypeistä, suojelualueista, rauhoitetuista ja suojelluista kohteista ja lajeista sekä haetun toiminnan vaikutuksista niihin antaa Pohjois-Savon ja Keski-Suomen ELY-keskukset.

Kulttuuriperintö

Alueelta tai sen välittömästä läheisyydestä ei tiedetä eikä ole tarkoin kartoitettu muinaismuistolain (17.6.1963/295) suojaamia muinaisjäännöksiä tai muita kulttuuriperintökohteita valtionmaalla. Jos maata kaivettaessa tai muuta työtä suoritettaessa tavataan kiinteä muinaisjäännös, on työ muinaisjäännöksen kohdalta

heti keskeytettävä ja ilmoitettava kohde Museovirastolle tarpeellisia toimenpiteitä varten. Myös muut alueella mahdollisesti olevat kulttuuriperintökohteet tulee ottaa huomioon maankäytössä. Metsähallituksen tiedossa ei ole em. kohteita hankkeen alueella, mutta Metsähallitus ei tule tekemään alueella maastokartoituksia ko. hankkeen johdosta. Metsähallitus ei sitoudu tällä lausunnollaan vastuuseen alueen mahdollisista vielä löytymättömistä kohteista.

Vakuus

Kaivoslain 107 §:n mukaisen vakuuden tulee olla riittävä turvaamaan jälkitoimenpiteet ja mahdollisesta toiminnasta aiheutuneet vahingot ja haitat. Vakuuden suuruutta määritettäessä tulisi huomioida alueen luonnonsuojelullinen arvo, malminetsinnän intensiteetti sekä alueen luonnontilaan palauttamisen kustannukset.

Vahinkojen ehkäiseminen

Tutkimustoiminta tulee suunnitella siten, että puustolle ja taimikoille aiheutuvat vahingot olisivat mahdollisimman vähäisiä. Alueella liikkumisessa tulee tieverkoston lisäksi käyttää mahdollisimman paljon maastossa olevia ajouria. Metsähallituksen tieverkostoa ja maastouria käytettäessä tulee huomioida tiestön ja maastourien kuntotilanne. Tienpohjat maastossa suurelta osin heikkokuntoisia talvikäyttöön tarkoitettuja tienpohjia. Tiestön ja maastourien kuntoon ja käytettävyyteen vaikuttaa mm. kevään ja kovien sateiden aiheuttama kelirikko.

Lisäksi Metsähallitus edellyttää, että toiminnassa tapahtuvista poikkeustilanteista, esimerkiksi polttoainevuodoista tai muista onnettomuuksista, jotka voivat vaikuttaa alueen luonnonoloihin, tulee ilmoittaa välittömästi Metsähallitukselle.

Toiminnanharjoittajan tulee kaikilta osin vastata aiheuttamistaan vahingoista. Metsähallituksen yhteyshenkilö vahinkoasioissa on Metsähallitus Metsätalous Oy:n Keski-Suomen metsätiimin tiimiesimies Rami Mäkelä, rami.makela@metsa.fi, puh. 0206 39 5229.

Turvallisuuden parantaminen

Mikäli tutkimusalueella suoritetaan sellaisia syväkairauksia, joista kairauksien jälkeen jää maastoon pysyvästi maanpäällisiä metallisia tai muovisia maaputkia, Metsähallitus edellyttää, että putket katkaistaan mahdollisimman läheltä maanpintaa ja putkien päät tulpataan. Vähän lumen aikana putket ovat vaarallisia. Maanpäällisistä putkista voi aiheutua vahinkoja myös metsäkoneille ja muille maastoajoneuvoille. Esimerkiksi metsäkoneiden renkaat rikkoontuvat osuessaan maaputkien päihin. Tutkimusojien ja -kaivantojen turvallisuuteen ihmisille ja eläimistöille on kiinnitettävä erityistä huomiota luiskauksin, merkinnällä heijastin- ja liputuskepein ja varoituksin. Lippusiimojen ja ns. pyykkinarujen käyttö on kielletty, koska erityisesti sorkkaeläimet voivat tarttua sarvistaan. Edellä mainitulla toimenpiteellä parannetaan maaston muiden käyttäjien turvallisuutta ja estetään materiaalivahinkoja. Metsähallitus katsoo, että malminetsintäluvan saaja on kaikilta osin vastuussa näistä vahingoista Metsähallitukselle ja kolmannelle osapuolelle.

Metsähallituksen oman toiminnan vaatimukset

Metsähallitus korostaa, että tässä lausunnossa esitetyt ympäristönäkökohdat ovat sellaisia, jotka Metsähallitus ottaa itsekin huomioon omassa toiminnassaan. Metsähallitus on sitoutunut näihin periaatteisiin lakisääteisen veloitteen lisäksi mm. omassa sertifioidussa ympäristö- ja laatujärjestelmässään. Näin ollen Metsähallitus ei edellytä malminetsintäluvan hakijalta enempää kuin mitä Metsähallitus vaatii omalta toiminnaltaan.

*Lausunnon valmisteluun ovat osallistuneet Luontopalvelujen erikoissuunnittelija [REDACTED]
Metsähallituksen Kiinteistökehityksestä kaivannaisasiantuntija [REDACTED]*

Lisätietoja lausunnosta antaa kaivannaisasiantuntija [REDACTED]

[REDACTED]) ja erikoissuunnittelija [REDACTED]

[REDACTED]

kaivannaisasiantuntija

Metsähallitus, Kiinteistökehitys

[REDACTED]

aluepäällikkö

Metsähallitus, Luontopalvelut

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes)

Valtakatu 2

96100 Rovaniemi

kaivosasiat@tukes.fi

22.12.2022

**AKKERMAN FINLAND OY:N VASTINE MALMINETSINTÄLUVASTA KANGASJÄRVI (ML2022:0045)
ESITETTYIHIN LAUSUNTOIHIN JA MUISTUTUKSIIN**

Turvallisuus- ja kemikaaliviraston 15.12.2022 esittämän pyynnön mukaisesti annamme vastineemme malminetsintälupahakemuksesta annettuihin lausuntoihin ja tehtyihin muistutuksiin.

Keski-Suomen ELY-keskuksen lausunnossa mainitut seikat huomioidaan malminetsinnän suunnittelussa, aikataulutuksessa ja toteutuksessa, erityisesti liito-oravan elinpiirin osalta. Akkerman Finland Oy (AFOy) tulee olemaan erikseen ELY-keskukseen yhteydessä aiheen tiimoilta, jotta asia tulee riittävästi huomioituksi. Tässä vaiheessa kyseiselle alueelle ei kuitenkaan ole suunnitteilla varsinaisia koneellisia malminetsintätoimia. Kairausten jälkeen kairareikiin voidaan tarvittaessa jättää suojaputki, esim. jatkossa suoritettavia reikägeofysikaalisia mittauksia varten. Mikäli suojaputkia jätetään, ne katkaistaan läheltä maanpintaa ja niihin asennetaan ns. mansettitulppa pohjaveden purkautumisen estämiseksi.

Myös Pohjois-Savon ELY-keskuksen lausunto huomioidaan malminetsinnän jatkosuunnittelussa ja ELY-keskusta sekä maanomistajia, joiden mailla varsinaisia tutkimustoimia tehdään, informoidaan mainitun mukaisesti. AFOy toteaa, että tutkimusten tässä vaiheessa lausunnoissa mainituille suojelualueille tai niiden täydennyshedotuksille ei kohdistu koneellisia malminetsintätoimia.

Kuopion kaupungin kulttuurihistoriallisen museon esittämät muinaisjäännökset ja mahdolliset vastaavat kohteet huomioidaan töiden toteutuksessa ja museoon (Kuopion kaupunki tai Keski-Suomen museo) tullaan olemaan yhteyksissä, mikäli töiden aikana havaitaan ennestään tuntemattomia muinaisjäännöksiä.

AFOy huomioi Metsähallituksen lausunnossa esitetyt seikat töiden yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa ja toteutuksessa. Mikäli tutkimusalueille havaitaan lähteitä, puroja tai muita metsälain mukaisia kohteita, toteutetaan tutkimustoimet siten, ettei näille alueille aiheudu häiriötä tai vaaraa. Metsähallituksen ja muidenkin maanomistajien osalta tutkimustoimet pyritään toteuttamaan siten, että puustolle ja metsäautoteille aiheutuvat vauriot minimoidaan. Mahdollisista vahingoista sovitaan korvaus erikseen. AFOy huomioi Metsähallituksen esille nostamat turvallisuuteen liittyvät seikat töiden toteutuksessa. Uhanalaisten lajien osalta AFOy sitoutuu kaivosviranomaisen lupamääräyksissään esittämiin rajoituksiin ja toimenpiteisiin.

Pihtiputaan ja Keiteleen kuntien lausunnoissa korostetaan suunnitellun tuulivoimatuotannon ensisijaisuutta alueen maankäytössä ja todetaan malminetsinnän olevan ko. maankäyttömuodon ja vihreän siirtymän kanssa ristiriidassa. AFOy toteaa, että malminetsintä ja tuulivoiman tuotanto eivät lähtökohtaisesti häiritse toisiaan. Tätä tukee se tosiseikka, että AFOy on neuvotellut alueella tuulivoimaa kehittävän yhtiön kanssa (Neoen), eikä kumpikaan näe toisen yhtiön toiminnan haittaavan oman projektinsa eteenpäin viemistä. Tässä yhteydessä voidaan todeta, että vihreää siirtymää (mm. tuulivoiman osalta) on mahdoton toteuttaa

suunnitellusti, mikäli käytettävissä ei ole riittävästi metalleja, mm. kuparia. Kaivostoiminnan edellytys puolestaan on riittävä ja menestyksenkäs malminetsintä. Tässäkin mielessä kyseessä olevat maankäyttömuodot paremminkin tukevat toisiaan.

Molemmat kunnat lisäksi viittaavat alueella olevan vanhan Kangasjärven kaivoksen aiheuttamiin ympäristöongelmiin. AFOy on selvittänyt tähän liittyvää ympäristön perustietoa ja mahdollisuuksia määrättyihin kunnostustoimiin alueella. Yhtiö on käynyt näistä keskustelua Keiteleen kunnan kanssa ja on valmis keskustelemaan myös Pihtiputaan kunnan kanssa aiheesta. Lisäksi AFOy haluaa oikaista Pihtiputaan kunnan lausunnossaan esittämän virheellisen käsityksen, jonka mukaan Kangasjärvi olisi kuivatettu kaivostoiminnan vuoksi. Kangasjärven kuivatus on alun perin tehty ihan muista syistä, ennen kuin esiintymästä oli mitään tietoa olemassa, kaivoksesta puhumattakaan.

Pohjoisen Keski-Suomen ympäristölautakunta pyytää lausunnossaan tarkempia tietoja mm. syntyvän porasoijan määrästä. Määrää ei voida etukäteen kovin tarkoin arvioida, koska se on riippuvainen mm. kairareian halkaisijasta, kallion laadusta, rakenteista ja soijan vesipitoisuudesta. Karkeasti voidaan arvioida, että kilometrin kairaus tuottaa noin 10 t porasoijaa, rikkonaisessa kalliossa selvästi vähemmänkin. Tällöin useamman kilometrin kairausohjelman tuottama porasoija voidaan kuljettaa pois enintään muutamilla kuorma-autoilla. Soija toimitetaan asianmukaiseen jätteidenkäsittelylaitokseen. Soijan keräys ja suljetun vesikierron käyttäminen kairauksissa minimoivat ympäristövahinkojen mahdollisuuden kairausten johdosta.

Muiden muistutusten osalta AFOy toteaa, että malminetsintätoimet pyritään kaikilta osin suorittamaan siten, että tarpeetonta häiriötä lähialueen asukkaille ja alueen muulle käytölle vältetään. Tutkimuksista informoidaan maanomistajia, joiden alueella varsinaisia tutkimustoimia suunnitellaan tehtävän ja muutokin hankkeen etenemisen osalta pyritään avoimeen tiedottamiseen. AFOy toteaa, että tässä vaiheessa kyseessä on malminetsintähanke. Siten mahdollisen kaivoshankkeen vaikutuksia on tässä vaiheessa erittäin vaikea ennakoida. Mikäli hanke etenee pidemmälle, tullaan mahdollisen kaivoksen erilaisia vaikutuksia selvittämään ja arvioimaan monivaiheisissa ja kattavissa YVA- ja lupamenettelyissä.

22 joulukuuta, 2022

Jan. H. Akkerman

20.11.2018

OUTOKUMPU OY:N KANGASJÄRVEN VANHAN KAIVOSALUEEN KATSELMUS

Paikka: Kangasjärven kaivos, Keitele

Aika: 19.11.2018 klo 11.30-13.30

Läsnä:

██████████ Pohjois-Savon ELY-keskus

██████████ /Kainuun ELU-keskus

██████████ paikallinen asukas, joka ilmoitti katselmuksen tarpeellisuudesta

██████████ /Tukes

Yleistä:

Kangasjärven suljettu kupari-sinkkikaivosalue sijaitsee Keiteleen kunnassa Pohjois-Savossa. Kaivos toimi Pyhäsalmen kaivoksen satelliittikaivoksena pari vuotta vuosina 1984–1986. Kokonaislouhinta oli 0,75 Mt, josta rikastetun malmikiven määrä oli noin 0,09 Mt. Malmikivi kuljetettiin rikastettavaksi Pyhäsalmen rikastamolle, jonka jätealueelle on varastoitu malmin rikastuksessa syntynyt rikastushiekkajäte. Kangasjärven louhoksen itäpuolella on 6 hehtaarin kokoinen sivukiven jätealue, jonka jätemäärän arvioidaan olevan 0,66 Mt. Suljetulla kaivosalueella on sivukiven jätealue ja vedellä täyttynyt avolouhos, jotka sijaitsevat Kangasjärven etelärannalla. Louhoksen ja jätealueen valumavedet kulkeutuvat Kangasjärveen ja edelleen Kangasjokeen, joka laskee Nilakan Vuonamonlahteen. Jätealuetta ei ole peitetty ja se sisältää happoa tuottavia jättekiviä.

Kuva 1. Sivukiven läjitysalue.

Kaivosturvallisuus:

Kaivosturvallisuuden osalta alueelle on todennäköisesti aikanaan määrätty aitaus, kun louhos on ollut tyhjä vedestä. Louhoksen syvin kohta on noin 70 m syvyydessä. Kaivoksen vanhoja tarkastuspöytäkirjoja ei ole löytynyt. Paikallinen metsästysseura ja kyläläiset eivät ole olleet tyytyväisiä nykyiseen aitaukseen. Se on rikkoutunut ja siihen on takertunut mm. hirviä ja ajokoiria.

Kaivosviranomaisen katsoi, että aitausta ei enää turvallisuuden puolesta tarvita. Näin ollen Outokumpu Mining Oy aloitti jo samana päivänä urakoitsijan etsimisen, joka purkaa aitatolpat ja rikkoutuneen verkkoaidan pois alueelta. Sivukivialueella on muutaman sadan metrin matkalla jyrkempi alue, jossa korkeutta alatasolle on noin 6 m. Sivukivialueelle tulee kuitenkin myöhemmin ympäristöön liittyviä töitä, joten alue todennäköisesti muuttuu, eikä sen osalta määrätty lisätoimia ainakaan tässä vaiheessa.

Ympäristöasiat:

Ympäristön osalta alueelle tullaan tekemään myöhemmin jatkotoimia (sivukivialueen peittäminen).

Kuva 2. Kangasjärven avolouhos